

SOLI DEO GLORIA

Solas

číslo 7

leto 2010

utrpenie veriaceho

Som náramne strápený,
Hospodine, obživ ma...

Žalm 119:107

Milí bratia, milé sestry!

Keď nám Boh prostredníctvom viery v svojho Syna odpúšťa hriechy, dochádza k vytvoreniu základu pre spoločenstvo s ním. Je to neustále pôsobenie Božej milosti, ktorá nás učí zotrvať v úzkom a dôvernom spoločenstve s ním. V rámci tohto dopustí na nás aj žiaľ, utrpenia a rôzne iné ťažkosti, aby sme sa naučili držať sa ho a dôverovať mu.

Vaša redakcia

Ej, nejednu ešte slzu

Ej, nejednu ešte slzu
dieťa Božie vyroní,
[:kým zasvitne večné ráno:],
a zvon slávy zazvoní.

Ej, nejednu ešte krivdu
ticho musí pretrpieť,
[:kým pride Pán a ono s Ním:],
bude smieť v raj zaletieť.

Ej, nejedna ešte chvíľa
bolestného sklamania
[:čaká naň, kým okúsi slasť:],
nebeského plesania.

Ale potom aká radosť,
aká sláva veľiká!
[:Príde Ježiš vziať v svoj domov:],
zomdleného pútnika.

Mária Royová

Piesne Sionské, III. doplnené vydanie,
Stará Turá 1930, pieseň číslo 68.

obsah

Ej, nejednu ešte slzu	1	Výsady Božieho Otcovstva	29
Utrpenie veriaceho	2	Osem kráčaní v liste Efezským	34
Utrpenie v živote kresťana 1-3	3	Baránok na tróne	38
Utrpenie v živote spravodlivého	15	Princípy porozumenia významu Božieho slova	42
Bolesť	23	Stvorenie a súčasná veda 2010	50
Nebesia, kde je náš Otec	24		

Utrpenie veriaceho

Lebo toto terajšie ľahké bremeno súženia získa nám nesmiernu hojnosť večnej slávy, keď nehľadíme na viditeľné, ale na neviditeľné. Viditeľné je totiž dočasné, ale neviditeľné je večné
2. Korintským 4:17

Nie je nič neobvyklé v živote viery a praktickej skúsenosti kresťanských spoločenstiev, že keď niekto uverí v Ježiša Krista, prežije skutočnosť odpustenia hriechov, dosiahne vnútorný pokoj, získa dôverný vzťah k Bohu ako svojmu nebeskému Otcovi, vzniká u neho nesprávny dojem, že už má „ustlané na ružiaciach“. Zažije svoje znovuzrodenie a do nového života vojde s nekonečnou radosťou, lebo si je istý, že všetky ťažkosti časného života už pominuli. Vzniká dojem, že v jeho ďalšom živote už viac nebude problémov, starostí a žiadneho utrpenia. Taký postoj u znovuzrodených je dobre pochopiteľný. Okúsili novotu života, okúsili očistenie svojho svedomia, okúsili silu Božej lásky a život pre nich nadobudol nový rozmer a zmysel. Sú znovuzrodenými nemlúvniatkami, ktoré sa práve so zápalom a nadšením vydali na cestu rastu vo viere a rastu do podoby Ježiša Krista bez predstavy, čo ich na tejto ceste čaká a stretne. Mnohí z nás toto dôverne poznáme.

Náš nebeský Otec je mimoriadne nežný a láskavý k nám práve v tomto počiatočnom období nášho nového života s Ním práve tak, ako matka k svojmu kojacemu dieťaťku. Začiatok kresťanského života je často poznačený veľkou radosťou, istými odpoveďami na modlitby a plodnosťou vo svedectvách. Takto Boh povzbudzuje a dáva dôveru do nového života. Keď

však dieťaťko podrastie a zosilnie vo viere a vo vzťahu k Otcovi, na ceste jeho rastu a dospievania Boh pripúšťa tlaky, námahu, ťažkosti. Dáva však len toľko, koľko kto môže uniesť, nie viac (1. Korintským 10:13). Tak formuje náš charakter, posilňuje vieru a pripravuje na službu. V našich životoch sa oslavuje tým, že v našej slabosti necháva pôsobiť svoju moc.

Preto by pre nás nemalo byť nič neobyčajné, keď úmerne s duchovným rastom rastú konflikty, problémy, starosti a utrpenia v našich životoch. Biblickou pravdou je, že keby tomu tak nebolo, niečo s nami by muselo byť v neporiadku.

Utrpenia a všetky ostatné ťažkosti veriaceho v Krista Ježiša sú súčasťou pôsobenia Božej milosti pri ňom. Boh milosťou odpúšťa hriechy prostredníctvom viery v Svojho Syna a obnovuje spoločnosť s Ním. Keď obnovuje našu bytosť znovuzrodením, má nás to uspôsobiť a priviesť ku skutočnej láske, dôvere, radosti a poslušnosti voči Bohu – ku všetkému tomu, čo z našej strany umožňuje vytvoriť spoločnosť s Ním. Neutíchajúce pôsobenie Božej milosti smeruje k tomuto jedinému: k čoraz dôvernejšiemu vzťahu s Ním.

Ako Boh pôsobením svojou milosťou dosahuje tento cieľ? Vôbec nie tak, že by na nás nedopustil pokušenia a starosti. Mali by sme si uvedomiť a prijať, že

všelijaké možné problémy prichádzajú do života veriaceho, aby sme sa naučili dôverovať mu, spoliehať sa na neho, držať sa ho. Preto Písmo nie bezdôvodne zdôrazňuje, že Boh je skalou, spoľahlivou ochranou, bezpečným útočiskom a pomocou slabým a bezmocným. Učí nás, že naša cesta životom je tvrdá a nehostinná, aby sme sa naučili s dôverou a vďakou sa na Neho spoliehať a o Neho sa opierať.

Vieme o plnosti radosti, života a pokoja, ktorá je daná veriacemu v Kristu Ježišovi a ani tieto skutočnosti nespochybňujeme a ani na ne nezabúdame. V tomto čísle sme sa však zamerali na otázku utrpenia v živote veriaceho v Ježiša Krista a cez túto tému sa spolu s Vami chceme posilniť vo viere a prijať úžitok a požehnanie. Prajeme Vám, milí čitatelia, aby tomu tak bolo aj u Vás osobne.

Vaša redakcia

Utrpenie v živote kresťana

1. časť

Lebo všetko, čo je tam prv napísané, je napísané na naše poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a skrze potešenie Písmom mali nádej

Rímskym 15:4

V Božom slove sú spomínané utrpenia, ale spolu s tým Písmo opisuje, že kresťan na utrpenie odpovie trpezlivosťou a uprostred súžení nájde pre seba potešenie z Božieho diela, z diela Božej lásky. Pavol pritom odkazuje hlavne na Starú zmluvu, na Písma Izraela, a hovorí, že to je na naše poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a skrze potešenie Písmom mali nádej. To je dôležitá vec, to je veľký osobný program pre veriaceho v Krista. Zaujímá nás otázka, či je v Písmach uvedená nejaká biblická pravda o utrpení. Naozaj existuje utrpenie v živote kresťana? Môžeme sa v otázke utrpenia dobre oprieť o Písma a byť si istí, že aj v tomto máme dobrú pôdu pod nohami?

Najprv malý prierez Písmom o utrpení, hlavne Novou zmluvou

Začnime tým, čo hovorí Pán Ježiš svojím učeníkom v Evanjeliu podľa Jána: „*Na svete budete mať súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet*“ (Ján 16:33). To je konštatovanie skutočnosti utrpenia skoncentrované do jednej výpovede Pána Ježiša.

Pavol s Barnabášom sa vracajú z misijnej cesty. Cestou späť prechádzajú zbory, ktoré založili a v ktorých vyučovali, a čítame: „*upevňujúc duše učeníkov a napomínajúc ich, aby trvali vo viere, a hovorili, že musíme cez mnohé súženia*

vojst' do kráľovstva Božieho“ (Skutky 14:22). Aj kniha Skutkov hovorí o skutočnosti utrpenia.

V Pavlových listoch je veľa zmienok o utrpeniach, súženiach, prekážkach, protiventstvách, ale jedna z nich je veľmi cenná: „*Lebo tak súdím, že utrpenia terajšieho času nie sú hodny, aby boli prirovnané k budúcej sláve, ktorá má byť zjavená na nás*“ (Rímskym 8:18). To je z listu Rímskym, ale tak je tomu aj v ostatných Pavlových listoch; v liste Galatským, Korintským, Tesalonickým a aj v jeho osobných listoch Timoteovi.

Rovnako je to aj v Petrových listoch, napr.: „*Ale keby ste aj trpeli pre spravodlivosť, blahoslavení ste. A ich bázne sa nebojte ani sa neznepokojujte*“ (1. Petrov 3:14). A ďalšie biblické miesta nastavujú vnímanie, mysle učeníkov a ich pohľad na to, čo ich čaká, kým dôjdu do večnej slávy. Písmo upriamuje pohľad na utrpenie pre spravodlivosť, ale pridáva, že trpieť pre spravodlivosť je blahoslavenstvom.

V liste Židom nepríjemnosti v živote veriaceho sú zmienené v súvislosti s Otcovou výchovou: „*Lebo koho Pán miluje, toho kázní, a švihá každého, koho prijíma za syna*“ (Židom 12:6). Káznenie a švihanie vôbec nie je príjemné, ale opisuje sa v spojení so smútkom, zármutkom a bolesťou. Až neskôr prináša úžitok tým, ktorých Boh kázní a švihá, lebo ich miluje.

„*Trpí niekto medzi vami? Nech sa modlí. Je niekto veselej mysle? Nech spieva žalmy*“ (Jakub 5:13). Apoštol Jakub pripomína, aby sme ráтали s tým, že v živote kresťana existuje utrpenie.

K predchádzajúcim citátom z Písma by sme mohli ešte pridať verše z Jánoových listov a miesto zo Zjavenia: „*Znám tvoje skutky aj tvoje súženie aj tvoju chudobu – ale si bohatý – aj rúhanie tých, ktorí hovoria o sebe, že sú Židmi, a nie sú, ale sú zhromaždením satanovým. Nič sa neboj toho, čo máš trpieť. Hľa, diabol uvrhne niektorých z vás do žalára, aby ste boli skúsení, a budete mať súženie desať dní. Bud' verný až do smrti, a dám ti korunu života*“ (Zjavenie 2:9-10) a náš krátky a stručný prehľad miest o utrpení ukončíme veršom: „*A Boh zotrie každú slzu z ich očí, a smrti už viacej nebude ani žalosti ani kriku, ani bolesti viacej*

nebude, lebo prvé veci pominuli“ (Zjavenie 21:4).

Dovolím si povedať, že správa o utrpení sa tiahne celým Písmom ako jedna niť. Z množstva novozmluvných odkazov o utrpení v živote veriaceho v meno Ježiša Krista sme vybrali len niektoré. Samozrejme starozmluvných odkazov je práve rovnako veľa ako novozmluvných, ale teraz sú pre nás cenné práve tieto novozmluvné. Dávajú nám jednu konzistentnú správu, jeden celistvý obraz a jeden oznam: Utrpenie, ktoré sa týka kresťanov, je niečo, o čom, keď si kresťan, musíš vedieť, že v tvojom živote je reálne prítomné a skutočne existuje ako neoddeliteľná súčasť tvojej existencie.

Pokúsím sa objasniť a definovať utrpenie. Definícia by znela takto: *Utrpenie je taká udalosť alebo zážitok v živote človeka, ktorý v sebe zahŕňa žalosť, smútok, krik, duševnú i fyzickú bolesť, či sklamanie, pričom záverom, alebo poslednou fázou utrpenia, je smrť.* To ešte nie je vyčerpávajúce, čo by sa k definícii dalo povedať, ale už toto môže byť k úžitku a porozumeniu toho, čo utrpenie je.

Biblickú schému, opis histórie ľudstva, dobre poznáme od počiatkových veršov knihy Genezis: „*A Boh videl všetko, čo učinil, a hľa, bolo to veľmi dobré. A bol večer, a bolo ráno, šiesty deň*“ (Genezis 1:31). V tomto verši je opis dávneho veku, veku do okamihu, kým ešte do ľudského rodu nevstúpil hriech. Bola to éra, kedy bolo všetko veľmi dobré. Z biblického opisu je jasné, že vtedy nebolo žiadne utrpenie v tom zmysle, ako ho opisuje napríklad Zjavenie 21:4. Existoval svet, v ktorom veci, ako ich popisuje Zjavenie 21:4, vôbec neexistovali. Tento svet sme my, žijúci teraz v tejto

prítomnej dobe, nikdy nezažili a ani neochutnali. Taký svet, kde bolo všetko *veľmi dobré*, my dnes nepoznáme. Tento svet poznáme len z opisu Písma. Takýto svet sme nikdy nezažili a nemáme s nim skúsenosť. Naša skúsenosť je už len so svetom po páde človeka do hriechu, ktorý je presným opakom sveta pred pádom, ale Písmo hovorí a svedčí, že taký svet existoval.

Čo potom prišlo? Prišlo to, čo je opísané v 3. kapitole knihy Genezis. Tretia kapitola opisuje pád človeka. Všetko to dokonalé, to pôvodné, v Božích očiach veľmi dobré, stvorené presne podľa dobrého a dokonalého Božieho plánu, sa poruší, presiakne hriechom a jeho dôsledkami. Od pádu Adama, od tej chvíle, sú ľudia zblúdenci a sú pod kliatbou a zlorečenstvom. Oni, a aj všetko stvorenstvo s nimi: *„A Adamovi povedal: Preto, že si poslúchol hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal a riekol: Nebudeš jesť z neho, zlorečená bude zem pre teba; s bolesťou budeš z nej jesť po všetky dni svojho života. Trnie a bodľač ti bude rodiť a budeš jesť poľnú bylinu. V pote svojej tvári budeš jesť chlieb, až dokiaľ sa nenavrátiš do zeme, lebo z nej si vzatý, pretože si prach a do prachu sa navrátiš“* (Genezis 3:17-19). Táto kliatba a zlorečenstvo postihuje skrz – nasrkz všetko, čo existuje. Písmo sa k tomuto vracia, napríklad v Rímskym 8:18-23 alebo Galatským 1:4, a je to kľúčom pre pochopenie mnohých vecí v súčasnosti.

„Lebo tak súdim, že utrpenia terajšieho času nie sú hodny, aby boli prirovnané k budúcej sláve, ktorá má byť zjavená na nás. Lebo túžobné vyzeranie stvorenstva očakáva zjavenie synov Božích. Lebo

stvorenstvo je podriadené márnosti, a nepodriadilo sa dobrovoľne, ale pre toho, ktorý ho podriadil, v nádeji, že aj samo stvorenstvo bude oslobodené od služby porušenia v slobodu slávy detí Božích. Lebo vieme, že celé stvorenstvo spolu vzdychá a spolu bolestí ako v pôrode až doteraz. No, nie len to, ale aj sami, majú prvotinu Ducha, aj my sami vzdycháme v sebe, očakávajúc synovstvo, vykúpenie svojho tela“ (Rímskym 8:18-23). Tu v Rímskym 8:18 sa doslova píše: *utrpenia terajšieho času* alebo inými slovami by sme mohli povedať: *terajšej éry* alebo *terajšieho veku*. Pavol teda hovorí, že existujú nejaké utrpenia spojené s dobou – érou, ktorá je teraz. Bola teda podľa Písma doba, kedy utrpenia neexistovali a príde doba, kedy utrpenia zase nebudú.

V liste Galatským Pavol hovorí o Pánovi Ježišovi a Jeho vykupiteľskom diele: *„ktorý dal sám seba za naše hriechy, aby nás vytrhol z prítomného veku zlého podľa vôle Boha a nášho Otca“* (Galatským 1:4). Pavol opisuje terajšiu éru ako *terajší zlý vek*. *Terajší vek, terajšia éra*, je zlý čas, je to zlé obdobie.

Výpovede o terajšom zlom veku sú biblické výpovede. To je biblický slovník a biblické pojmy. Keď ich dobre uchopíme, tak pochopíme, prečo sa to so mnou, s nami, takto deje. Prečo to s naším životom beží tak, ako to beží.

Ľudia sa kresťanov pýtajú: Odkiaľ je toľko utrpenia a aký je ten váš Boh, že je toľko utrpenia? Prečo sa rodia ťažko choré deti, ľudia a celé národy sa vyvražďujú, sú vojny, a tak ďalej? Pre mnohých ľudí okolo nás je to bežná, častá a normálna reakcia a otázka, s ktorou musíme rátať. Je to otázka, ktorá sa môže veľmi

často vyskytnúť pri zvestovaní evanjelia. Ako odpovieme?

Reagovať máme tak, že odpovieme náčrtom biblickej schémy o hriechu a utrpení. Musíme na nej trvať, nepustiť sa jej a nehanbiť sa za ňu, lebo tým sa hlásime k Božiemu slovu, k Božiemu plánu. A vtedy môžeme rátať s tým, že Svätý Duch sa prizná k svojmu slovu a bude sám pôsobiť v myšli, v srdci a vo svedomí počúvajúcich.

To, čo Pavol opisuje v liste Rímskym: „*Preto ako skrze jedného človeka vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť, a tak prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhršili*“ (Rímskym 5:12), by sme mohli ilustrovať nasledovne:

Slová *vošiel hriech* je taká udalosť (alebo: podobná), ako keď nejaký človek vojde do miestnosti. V nejakej chvíli ešte v miestnosti nie je, ale zrazu sa otvorila dvere a už v miestnosti je. Už je tu, už vstúpil do nášho spoločenstva a zrazu je tu s nami. Pavol takto opisuje okamžik,

keď vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť. Koniec histórie bude, že smrť a aj hriech, odídu zo sveta preč (von) tak, ako keď niekto musí opustiť miestnosť (odísť), zavrieť za sebou dvere a viac ho tam niet. Zase ho tam nebude, tak ako tomu bolo predtým, na počiatku. Zostanú len spasení ľudia – tí, ktorí patria Bohu. A to je to, čo je zaslúbené: „*A Boh zotrie každú slzu z ich očí, a smrť už viacej nebude ani žalosti ani kriku, ani bolesti viacej nebude, lebo prvé veci pominuli*“ (Zjavenie 21:4).

Čo je medzi Genesis 3:17-19 a Zjavením 21:4? Medzi tým je celá biblická história, tisícky rokov a 66 kníh. Prorok Izaiáš opäť a opäť hovorí o príchode Krista a smrť prirovnáva k prikrývke. Ako keby to bola plachta, ktorá prišla a obalila všetkých a všetko, ale tiež aj to, že keď ju raz Boh zdvihne a odstráni, tak odíde aj žalosť, aj krik, aj plač, aj utrpenie. Majme na mysli túto biblickú schému!

Ján Šichula

Utrpenie v živote kresťana

2. časť

Lebo naše občianstvo je v nebesiach, odkiaľ i Spasiteľa očakávame. Pána Ježiša Krista Filipským 3:20

Zaoberajme sa ideou občianstva a aktuálneho bydliska. Prečo? Prinesie nám to biblickú zmienku o tom, prečo ako kresťania trpíme, dokedy to tak bude a čo môžem očakávať v budúcnosti. Pamätajte si verš Filipským 3:20.

Pavol v liste veriacim do Filíp píše, že keď sa ho niekto opýta: A ty si odkiaľ? Akej krajiny si občanom?, tak odpovie, že jeho občianstvo je v nebesiach, že patrí do neba a nebo je jeho večný domov. Keď ako kresťan poviem to isté, že moje

občianstvo je v nebesiach, tak sa môžem stotožniť s tým, k čomu ma vedie Božie slovo a nasledujem tým Pavlov príklad. Moje občianstvo je v nebesiach. A predsa, kým som ešte tu na zemi a nemám nové vzkriesené telo, tak na mňa má dopad

terajší stav ľudstva a zeme, ktoré sú ponorené do zlého veku, v ktorom tu okolo nás vládne hriech s jeho hrôzou a všetkým, čo k tomu patrí.

Držme si myšlienku nebeského občianstva a pridajme k tomu ešte jeden verš z listu Efezským: že nás Boh oživil „a spolu vzkriesil a spolu posadil v *ponebeských oblastiach v Kristu Ježišovi*“ (Efezským 2:6). Podľa Pavlovho učenia každý kresťan bol s Kristom ukrižovaný, s Kristom vzkriesený, spolu s Kristom posadený v nebesiach. Otázka pre nás teraz znie: Kde sa nachádzame v tejto chvíli? Kde teraz som, čo som a kto som? Na tieto otázky kresťania za dlhé roky vymysleli rôzne odpovede.

Pavol v tomto verši hovorí o našej pozícii. Hovorí o tom, ako to je s nami z pohľadu Božieho plánu. Boh ma vidí ako toho, ktorý je s Kristom tak nerozlučne spojený v jeho smrti, v jeho vzkriesení a v jeho nanebovstúpení, že Pavol to môže vyjadriť slovami: som posadený v nebesiach a z budúcich požehnaní dostanem i to, že budem hľadiet na Božiu tvár. A čo viac, už to nikto neprekazí, už to nikto nezruší. Ale nechce tým povedať, že už nie som tu na tejto zemi.

Z pohľadu toho, ako ma vidí Boh, už som v nebi a vzatý z tohto padlého sveta a spomedzi tých, ktorí spejú k súdu. Fyzicky však ešte stále žijem pozemský život, ešte stále som na tejto zemi, a tak sa ma týkajú aj utrpenia terajšieho veku (Rímskym 8:18). Prečo je dôležité pri tomto sa zastaviť? Pretože veľká časť nezdravých učení v téme utrpenia je vybudovaná na pokusoch pomocou takýchto veršov dostať neskutočné schémy a neskutočné idey v zmysle: Ved' ty

si už s Kristom Ježišom v nebi, tak aké utrpenie v tvojom živote?

Od chvíle obrátenia som bezpečne v Božej ruke strážený vierou. Bol mi odpustený každý hriech a nič ma neodlúči od Božej lásky. Ale nie každý úžitok z vykúpenia dostávam v okamihu obrátenia. Ako spasený človek medzi uverením a okamihom, keď dostanem oslávené telo, musím ešte žiť život v neoslávenom tele.

Čo všetko spadá do utrpenia kresťana?

- Slabosť, obmedzenosť a ťažkosť života v tomto nevykúpenom tele (Rim 8:23-26).
- Strata blízkych ľudí – spolukresťania, príbuzní, priatelia (1. Tes 4:13).
- Zlomové životné situácie – napr. strata práce, rodinné krízy, či rozvod (1. Kor 7:26-28).
- Starnutie so všetkými jeho prejavmi a choroby (1. Tim 5:23).
- Hmotná núdza (Gal 2:10).
- Pokušenia pochádzajúce z tela (Rim 8:13).
- Pokušenia pochádzajúce z diavla (Ef 6:12).
- Pokušenia prichádzajúce zo sveta (1. Pet 1:1-17; 2:11).
- Protivenstvá kvôli nasledovaniu Pána Ježiša (Matúš 5:10).
- Diablova snaha mariť náš duchovný rast a užitočnosť pre Pána (1. Tes 2:18).

Tento zoznam určite nie je vyčerpávajúci, ale už to, čo je tu načrtnuté, je veľká časť z celého rozsahu utrpenia. V krátkosti sa naň pozrime.

Rímskym 8:23-26 je dôležité miesto, v ktorom Pavol hovorí o slabostiach, ktoré sú spoločné všetkým kresťanom,

ktoré, kým nepríde vykúpenie tela, patria do utrpenia v živote kresťana a my, ako píše Pavol, vzdycháme. V práci vzdycháme, doma vzdycháme, v rodine vzdycháme a v toľkých veciach vzdycháme, lebo všetko je ťažké, lebo sme slabí. Mnohokrát nevládzeme buď fyzicky, alebo nevládzeme psychicky, alebo sa nám prihodí niečo iné.

Strata blízkych ľudí. 1. Tesalonickým 4:13 hovorí o tých, ktorým zomreli a ich blízki sa pýtajú čo s nimi bude a čo ich čaká. Pamätáme sa, keď ukameňovali Štefana, že za ním veľmi plakali a veľmi smútili pobožní mužovia? Keď Jozef, syn Jákovov, išiel pochovať svojho otca a odišiel z Egyptskej zeme, že strašne, ale strašne dlho plakali a smútili? Jeden za druhým takýto opis v Starej a v Novej zmluve. Keď odchádza blízky človek, priateľ, známy, príbuzný, rodina, je to niečo, čo bolí. Keď je to kresťan, tak máme nádej, že tento spolukresťan bude vzkriesený a my s ním, ale aj tak je to strata a je skutočná a bolí – a patrí k utrpeniu kresťana.

Pridáme ďalej zlomové životné situácie, ktoré sa môžu stať kresťanovi: Strata práce, rodinná kríza, v najhoršom prípade rozvod, alebo odchod toho druhého (1. Korintským 7). Písmo má veľa čo povedať o veľkosti manželstva, o funkcii manželstva, o požehnaní manželstva. K tomu Pavol dodáva, že takí, čo sú ako ja, že zostanú sami, ušetria si kopy trápenia v tele, lebo v manželstve to nie je len super krásne, ale ono má aj svoju druhú stranu – a Pavol dobre vie, aká ja realita.

Ďalej sem môžeme pridať nemoce a starnutie so všetkými jeho prejavmi.

Pavol píše Timoteovi: Nepi viacéj vodu, ale pi po troche víno. Dôvod: Pre

svoje časté choroby. Nie pre občasnú nemoc, ale pre svoje časté choroby. Timoteovi bolo niečo, prečo mal piť víno alebo víno zmiešané s vodou, aby mu to bolo na žalúdok ako liek. Časté choroby, to je niečo, čo riadne strpcuje život. Také veci v živote kresťana sú a môžu sa vyskytnúť hocikedy.

Hmotná núdza. Keď sa Pavol stretol s jeruzalemskými apoštolmi, hovoril, že jedna z výziev, ku ktorej sa aj on hlásil, bola, aby sa pamätalo na chudobných. V prvej cirkvi boli chudobní kresťania a chudobní kresťania sú aj dodnes. V našom slovenskom a európskom kontexte to možno ani tak nevnímame, ale za bežných okolností jeden je trvalo chudobný a druhý je trvalo na tom veľmi dobre. Existuje aj to, že niektorí sú sociálne na pokraji spoločnosti a musíme s tým rátať, že aj títo majú byť objektom nášho záujmu.

Pokúšenia pochádzajúce z tela sú súčasťou toho, čo spadá do utrpenia kresťana. V Rímskym 8:13 sa píše o mŕtvení hriechu. Ďalšie a ďalšie odkazy hovoria o telesných žiadostiach, s ktorými musíme bojovať. Utekám pred tým, čo by ma inak stiahlo do hriechu. Mnohokrát je to ťažké, vôbec to nie je príjemné, ale musím cez tieto ťažkosti prejsť.

Pokúšenia prichádzajúce od diabla, Efezským 6:12. Keď sa pozrieme na opis duchovného boja, ktorý Pavol opisuje na konci listu Efezským v 6. kapitole, tak je to opis toho, čo cítime a čoho sme riadne účastní. Predstavte si, že bojujete s nejakým statným bojovníkom fyzický zápas a všetko, čo sa pri tom zápase zomelie, cítite. Je to bolesť, je to námaha, je to úsilie.

Pokúšenia prichádzajúce zo sveta. V 1. liste apoštola Petra je skoro 40

imperatívov pre život kresťana. Život kresťana nie je „kresťanská idylka“, keď si „spokojne“ žijem a nejako to už dotiahnem do nového neba a novej zeme a do nového Jeruzalema. Nie, je tu realita, v ktorej svätosť naráža na zvody sveta, všetky protikladné túžby kresťana a sveta sa každý deň stretávajú a zápasia. Raz sa vynára viac jedna vec a inokedy viac druhá. V Petrových listoch sa uvádza, že sme pútnici a tento svet je nám cudzí. Vieme, že tu nemáme trvalé bydlisko. Vieme, že tu nie sme doma a najradšej by sme to tu zabalili a odišli domov, do neba, tak, ako o sebe píše Pavol.

Protivenstvá kvôli nasledovaniu Pána Ježiša, Matúš 5:10. „*Blahoslavení ste, keď Vás prenasledujú pre spravodlivosť.*“ V Písme je veľa biblických opisov, ktoré sú o prenasledovaniach priamo kvôli viere v Pána Ježiša. Pavol v listoch Timoteovi píše, že všetkých, ktorí chcú pobožne žiť, budú prenasledovať.

Jeden verš z 1. Tesalonickým 2:18 „*Preto sme chceli prísť k vám, ja Pavel, i raz i dva razy, ale nám prekazil satan.*“ Boli veci, ktoré sme chceli urobiť, duchovne ďalej postúpiť, urobiť nejaké dielo pre Pána, ale nám to prekazil Satan.

Takže toto je to, čo sme rozvinuli v otázke *utrpenie v živote kresťana*. To je tá skutočnosť, že od obrátenia až po nové nebo a novú zem, po vzkriesenie, tieto veci patria do môjho, do nášho života. Nepopierame týmto nič z toho, čo Písmo hovorí o radosti, o pomoci a o Božej prítomnosti. To všetko platí, ale naša téma je o utrpení v živote kresťana. Vybrali sme si tému utrpenia a na ňu zaostrujeme svoju pozornosť.

Túto časť ukončíme dvoma definíciami utrpenia. Prvá znie: *Utrpenie kresťana sa rovná všetkému tomu rozdielu medzi budúcim dokonalým stavom na novej zemi a terajším stavom, keď som účastný života uprostred súčasného zlého veku.*

Keď viem, čo je vo večnosti a čo ma tam očakáva a viem, aká je realita toho, čo teraz žijem, tak ten rozdiel, to, čo mi teraz chýba vzhľadom na budúci vek, to sú utrpenia v živote kresťana. Nemám vykúpené telo, nemám bezhriešnu dokonalosť, nemám život bez chorôb, nemám život bez stresu, nemám prácu, ktorá je len ľahká, nemám život, v ktorom diabol proti mne nestojí a nemám život, v ktorom by blízki neumierali a netrpeľi.

Iná definícia: *Utrpenie v živote kresťana sa rovná všetkému ťažkému a bolestivému.* Pamätáme na Zjavenie 21. Nebude viac kriku, ani žiaľu, ani bolesti, ani smrti. Všetko ťažké a bolestivé, čo ma postretne na ceste životom od okamihu obrátenia až po moment vzkriesenia do nového tela, to z kresťanského života, čo je reálne ťažké a bolestivé, je utrpenie.

Toto sú dve záverečné definície. Vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť. Vošiel ten dlhý zoznam utrpenia: smrť, choroby, ťažká práca, frustrácia, márnosť, slabosť... Je to dlhý zoznam celej našej reality. Na konci je však: *Boh zotrie každú slzu z ich očí a smrti už viacej nebude, ani kriku, ani bolesti viacej nebude, lebo prvé veci pominuli.*

Medzi tým, ako to bolo na počiatku a novým nebom a novou zemou, je biblická história a my sme v nej. My ju žijeme.

Ján Šichula

Utrpenie v živote kresťana

3. časť

Lebo všetko, čo je tam prv napísané, je napísané na naše poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a skrze potešenie písem mali nádej
Rímskym 15:4

V predchádzajúcej časti sme uviedli stručný zoznam vecí, ktoré patria do utrpenia v živote kresťana medzi jeho obrátením a finálnym spasením s odkazmi na Písmo. Som zmierený, som ospravedlnený, som adoptovaný do Božej rodiny, mám závdavok Ducha, ale žijem čas v nevykúpenom tele a na nevykúpenej zemi, čo je podstatou toho, čo Písmo spája s utrpením v živote kresťana. K tomu treba ešte od okamihu obrátenia pripočítať utrpenie spojené s nasledovaním Pána Ježiša Krista.

1. Petrov list je upriamený práve na utrpenie, ktoré súvisí s obrátením a nasledovaním Ježiša Krista. Je v ňom zdôraznenie toho, čo kresťan ešte pribral k utrpeniam, ktoré už aj tak existujú sami o sebe v tomto prevrátenom a zlom veku. 1. Petrov list je plný takýchto inštrukcií, poučení, vysvetlení a napomenutí. V tejto časti sa sústredíme na to, čo tento list učí o utrpeniach v živote kresťana.

Ale skôr ako tak urobíme, aspoň troška si načrtnime historickú situáciu, ktorú Peter rieši, keď píše tento list. Predpokladá sa, že list vznikol v roku 64 po Kristovi, a že jeho vznik bol tesne spojený s vypálením Ríma a tým, že sa vypálenie zhodilo na kresťanov. Dôsledkom toho bolo jedno z veľkých a veľmi podstatných prenasledovaní kresťanov v prvom storočí, ktoré už nebolo zo strany Židov, ako ho poznáme z počiatkových kapitol knihy Skutkov, ale zo strany rímskej moci a vlády. Hlavne v Ríme a v jeho blízkych prilahlých častiach sa udialo veľa strašných prenasledovaní kresťanov.

Zároveň si treba všimnúť, že Peter, keď píše svoj prvý list, tak píše ľuďom,

ktorí nie sú len v Ríme, ale píše širokej skupine ľudí aj mimo Ríma. Upovedomuje o tom prvý verš: „*Peter, apoštol Ježiša Krista, vyvoleným pútnikom diaspory v Ponte, v Galácii, Kappadocii, Ázii a Bitýnií*“ (1. Petrov 1:1).

Sú to ľudia, vtedy kresťania prvého storočia, z oblastí a z lokalít rímskych provincií, ktorí zrazu čelia veciam, v ktorých sa potrebujú zorientovať. Všetelijaké veci sa im očividne diali. Prišli mnohokrát o majetok. V nejakých momentoch boli zbavení svojich funkcií a pozícií. Boli odcudzení od rodín. Mnohí boli vystavení fyzickému a psychickému násiliu a zároveň ďalší emocionálnemu poníženiu a znevažovaniu, kedy jednoducho len prejsť po ulici a ukázať sa na verejnosti bolo také, že každý o vás hovorí: To je ten vyvrhel' kresťan, to je ten, čo borí spoločnosť, to je ten, kto nechce uznať iné božstvá, to je ten, ktorý hovorí, že len Ježiš, len Ježiš, ...a nechce ani na okamih dať miesto miestnemu božstvu. To je realita do ktorej Peter píše svoj prvý list a ku ktorej sa vyjadruje.

Chápme teda a vidme, že 1. Petrov list je vyložene rada, inštruktáž, Božie slovo k veľmi zasiahnutým a zmieta-ným kresťanom kvôli tomu, že ich Boh zachránil, spasil. Kvôli tomu, že sa stali Božím ľudom, Jeho svätým kňazstvom, vyvoleným národom. Kvôli tomu, že sú ľudom, ktorým je zaslúbené nové nebo a nová zem. V tej chvíli však títo kresťania majú ťažký údel, ktorý musia znášať. Je to v poriadku? Nepomýlili sme sa? Máme dobrú vieru? Alebo sme si niečo zle vysvetlili? Alebo je Boh slabý, alebo ako to vlastne celé dopadne? Toto sú otázky, ktoré súženia, tlaky, protivenstvá môžu priniesť a prinášajú. Na to potrebujeme Božiu odpoveď. Potrebujeme Božie slovo, aby nám dalo odpoveď. Preto 1. Petrov list je plný odkazov na utrpenie a na súženie. A je plný povzbudení a nádeje.

Toto majú pred sebou, pozrime sa do 1. Petrovho listu. Aké sú ciele tohto listu? Prečo a čo Peter odkrýva? O čo Bohu ide, kam to celé smeruje, keď je utrpenie zabudované do plánu a do etapy života od obrátenia až po finálne spasenie.

Biblická odpoveď je jasná, je mocná, a je prekvapivo pestrá, lebo v 1. liste Petra je uvedených 8 dôvodov, čo Boh utrpením sleduje. Prejdeme nimi bez hlbšieho zastavenia, aj keď Peter má k utrpeniu veľa čo povedať. Vždy smeruje k tomu, aby sme ako kresťania v prvom rade uchopili, že je nejaký dôvod, prečo Boh do svojho plánu utrpenie dáva, k čomu smeruje, a čo tým chce dosiahnuť.

1. Petrov 1:7 uvádza: „*aby dokázanie sa vašej viery, o mnoho cennejšie nad zlato, ktoré hynie, ale sa ohňom skúša, bolo vám nájsené na chválu, na česť a na slávu pri zjavení Ježiša Krista*“. Božie slovo tu hovo-

rí o dokázaní viery, ktoré dokázanie sa je o mnoho cennejšie nad zlato. Úvod toho listu otvára tému: Píšem vám kresťania, píšem vám pútnici, že to, čo sa vám deje, sleduje obrovský a dôležitý cieľ a tým je dokázanie vašej viery, lebo to je to najcennejšie a najdrahšie v Božích očiach. Je kresťan s vierou, a potom je kresťan s dokázanou, preskúšanou vierou.

„*Milovaní, nedivte sa ohňu, ktorý prišiel na vás pre vaše skúsenie, ako čo by sa vám diala čudná vec*“ (1. Petrov 4:12). Na vysokej škole, keď sme šli na skúšku, všetci sme si vždy mysleli, že na skúšku sme dobre pripravení. Predsa sa však stalo, že skúšku som nezvládol a musel som ju znova opakovať. Na skúškach učitelia zisťovali stav našich vedomostí a stav pripravenosti. Na naše veľké prekvapenie sa na skúške ukázalo, že sa treba znova vrátiť k príprave a štúdiu. Takto nejako to je aj s našou vierou. Jedna vec je ako sa vnímame, ako sa hodnotíme, a druhá vec je, čo ukáže skúška.

Pozrite na ďalší dôvod. „*Lebo nato ste povolani, pretože aj Kristus trpel za nás zanechajúc nám príklad, aby ste nasledovali jeho šlapaje*“ (1. Petrov 2:21). Teda tu je uvedená myšlienka: Keď Kristus znášal zlé, utrpenie, proti-venstvo, bolesť, celé to skrúšenie, celý ten odpor voči nemu, tak Boh chce mať nasledovníkov, ktorí mu budú do istej miery podobní. Nikdy nebudú tak absolútne dokonalí, ako bol Kristus, ale budú nieť jeho pečať, vzor a budú nasledovať jeho šlapaje. Budú jemu podobní tu na zemi, kým odjijú éru medzi obrátením a vzkriesením. Čiže to je priamo zabudované do povolania, do Božieho rozhodnutia: Zachránim ťa a budem ťa meniť na obraz svojho Syna a okrem iného

sa budeš na neho podobať aj v tom, že keď jemu zlorečili, On nezlorečil. Jemu robili zle, a On neodplatil zlým za zlé. A teraz to isté očakávam aj od teba. Chod' v jeho šľapajách a nasleduj ho! Teda, keď používame slovo *kresťan* ako odvodené od slova Kristus, a povieme, že som Kristov nasledovník, tak odpoveď z 1. Petrovho listu je: Dobre, tak to zvládni, vydrž v utrpení a aj takto buď Jeho nasledovníkom.

Postúpme ďalej. „*Ale Boh každej milosti, ktorý nás povolal do svojej večnej slávy v Kristu Ježišovi, keď ešte málo potrpíte, on sám vás dokoná, upevní, zmocní, položí na pevný základ*“ (1. Petrov 5:10). Boh pozná tvoju mieru a vie, čím ťa vystrojil a pripravil. On ťa dokoná, upevní, zmocní a položí na pevný základ. Logika je veľmi jednoduchá: Keď by som povedal, že chcem byť kresťan, ale nechcem nič trpieť, nechcem nič strádať, nechcem nič, čo by ma postihlo, tak odpoveď je: Nemôžeš byť dokonaly, zmocnený, upevnený kresťan postavený na pevnom základe, bez toho, aby si neprešiel tým, že sa musíš modliť, volať, prosiť, koríť sa, pýtať sa na Boha a vrátiť sa ku zdroju viery v Božom slove. A ty spoznáš prevel'kú Božiu milosť, lebo Boh bude počuť toho, kto volá z hĺbky svojho súženia. O tom sú napríklad žalmy a mnohé svedectvá zo Starej zmluvy, ale i zázračné vypočutia prosieb, s ktorými utrápení a nemocní prichádzali k Ježišovi.

Koho Boh najviac počul? Toho, kto najviac volal. A kto najviac volal? Ten, ktorý najviac trpel. Ten, ktorý bol na tom najhoršie. Ten, ktorý bol na tom dobre, ten skoro nikdy nevolal a Boh ho ani nemohol počuť. Takže zrazu vidíme, akú

klúčovú funkciu hrá to, že Boh dovolí, aby sme boli stlačení akoby do prešu, do lisu, lebo vtedy voláme k Bohu o pomoc. Boh bude počuť a odpovie. Celý tento proces spôsobí, že táto skúsenosť bude formovať pevného kresťana. Najhorším scenárom je kresťan, ktorý nikdy netrpel, lebo je to kresťan, ktorý vôbec nie je pripravený vyriešiť elementárne veci v živote.

„*ale nakoľko máte účasť na Kristových utrpeniach radujte sa*“. Peter v tomto verši nerozvíja myšlienku, že naše utrpenia spolu s Kristovým utrpením spasia kresťanov. Nehovorí, že Kristovo dielo na spasenie je jeden vklad a naše utrpenie je druhý vklad. To sa tam a v Písme nedá nájsť. Ale hovorí, že Boží plán a Božia vôľa je, aby, keď je Kristus náš Pán a Spasiteľ, sme s ním mali veľa spoločného. Ten verš sa dá preložiť aj nasledovne: „*ale nakoľko máte spoločné s Kristom utrpenia, radujte sa, lebo to znamená, že vás Boh naozaj spojil s ním ako s hlavou, ako s Pánom, ako so Spasiteľom*“. Lebo keď sa vo vašich životoch tvárnia jeho skúsenosti, vy idete po ceste, ktorou ho naozaj nasledujete, po ceste, ktorou ste naozaj premieňaní na Jeho obraz. Jednoducho On trpel a vy tiež trpíte, a v tom ste menení Jeho mocou, Jeho silou. Aj apoštol Pavol píše podobne v liste Filipským.

„*Ale keby ste aj trpeli pre spravodlivosť, blahoslavení ste*“ (1. Petrov 3:14). Myšlienka tohto verša je, že v konečnom dôsledku nás kresťanské utrpenie má priviesť k blahoslavenstvu. K tomu, že sme blahoslavení, čo sa dá preložiť slovom *šťastní*.

Keď rodičia vychovávajú deti, musia ich aj potrestať. Musia uplatniť autoritu,

a tým deti aj potrestať. Aj moji rodičia to tak so mnou robili. Keby ste sa ma boli vtedy opýtali, keď tiekli moje slzy, či som šťastný, tak veru by som odpovedal, že šťastný vôbec nie som. Keď sa po dlhých rokoch a po dlhých obdobiach, pozriem späť, a ak sa ma teraz opýtate: Si šťastný, že tá rodičia mnohokrát vymastili? Dnes poviem: Áno, som! Právě šťastie musí dôjsť k svojej zrelosti a k svojmu momentu.

Napomôcť boju s hriechom a zápasu o posvätenie, je ďalšia zaujímavá vec v Petrovom liste a je veľa nad čím porozmýšľať. „Keď teda Kristus trpel za nás na tele aj vy sa ozbrojte tou istou myslou lebo ten kto trpel na tele prestal od hriechu“ (1. Peter 4:1). Inými slovami: Vtedy, keď zažiješ bolesť, jeden z výsledkov je, že tá to berie preč od hriechu. Môžeme byť náchylní zaplietť sa do niečoho, čo by nám bolo na veľkú skazu, ale Boh má moc poslať nám niečo do cesty, nejaký dobrý tlak, aby nás zastavil. My skrze utrpenie, bolesť, cez celú súhrnu okolností zrazu vidíme, že sme sa hnali do hriechu. Peter situáciu rozvíja ďalej, že je to preto, aby sme žili vôle Božej a nie vlastným žiadostiam.

Samozrejme, toto nejde bez Božej milosti. Milosť musí byť v tom určujúca. Konečný Boží plán to nie je niečo, čo samočinne mechanicky pôsobí, ale je tu prostriedok – utrpenie, ktorý Boh používa tak, aby nám dal poznať zlo hriechu, a aby nás viedol od neho preč.

„Ak vás hanobia pre meno Kristovo, blahoslavení ste, lebo Duch slávy a Duch Boží odpočívá na vás, ktorému sa u nich rúhajú, ale u vás ho oslavujú“ (1. Petrov 4:14). Ak nebudú utrpenia, nebude oslávený Boží Duch, píše apoštol Peter. Keď neveriaci tých čias, Rimania, Gréci

a ľudia zo všetkých možných etníc, znevažovali a pohrdali kresťanmi, vtedy do tejto situácie Peter hovorí: Božiemu Duchu sa tým jedným aktom rúhajú, lebo odmietajú Jeho svedectvo, ale tým istým, čo oni robia, je oslávený Duch na vás. Keď vy tieto pohanenia trpezlivo znášate, vtedy je Duch slávy a jeho dielo vo vašich životoch oslávený a vyvýšený, lebo stojíte vo viere a ste v nej pevní aj za týchto okolností. V tom hanobení nakoniec Boh dostáva týmto spôsobom slávu. Silná vec – potrebujem si jej byť vedomý.

„Ale ak trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha v tej čiastke“ (1. Petrov 4:16). Oslavuješ Boha za spasenie? Dobre robíš! Tak je to správne a tak to robme! Ale oslavuješ Boha aj za utrpenie? Za to, že koná v tvojom živote cez utrpenie, že jeho ruka pôsobí, že si v jeho pláne? Keď nie, tak nesláviš Boha celkom úplne, ako máš. Jednoducho Peter hovorí: Nehanbi sa za to, že toto je tvoja situácia, že toto je tvoj moment, že týmto musíš teraz prejsť, ale aj pre túto vec oslavuj Boha. Aj pre túto vec choď na kolená a ďakuj a chváľ a spievaj Pánovi a hovor: Dobrý je, Bože, tvoj plán a dobré je to, čo robíš.

Máme spolu osem dôvodov utrpenia v živote veriaceho z 1. Petrovho listu. A to nehovorím, že sú naisto všetky. Dúfam však, že toto je väčšina z nich. Boh má cieľ, pričom utrpenie je prostriedok k dosiahnutiu Jeho cieľa.

K tomuto všetkému sa teraz žiada ešte pridať a doplniť aj druhú stránku tohto všetkého: Ako reagovať na utrpenie? Z veľkej časti to už vidíme v citovaných veršoch, len sa treba nad nimi zamyslieť a zastaviť, aby sme oslávili Boha v tej čiastke, v ktorej máme. Teda,

keď prídu ťažké veci kresťanského života, máme oslavovať Boha. Iné riešenie je zahorknúť, zatrpknúť, reptáť, šomrať, nadávať, byť sklamaný, prázdny, frustrovaný, deprimovaný, a ostať pri tom a povedať: Joj, už je na mňa toho veľa, alebo: Toto som ja nechcel, alebo: Takto som si to nepredstavoval. Apoštol Peter hovorí: V najťažších chvíľach života máš Boha chváliť tak ako v najlepších chvíľach, lebo iná cesta, ako tomu čeliť, nie je.

Pridajme, prosím, ešte toto: Čo musí kresťan podľa apoštola Petra vedieť, aby to v utrpeniach, nech už prichádzajú na akýkoľvek spôsob, zvládol?

Po prvé: Musím vedieť, že v tom nie som sám. Jedna diablova taktika je presvedčiť nás, že som jediný v celom vesmíre, ktorého toto postihlo. To je diablovo veľké klamstvo a Božie slovo v 1. Petrovom 5:9 hovorí: *„ktorému sa postavte na odpor, pevní vo viere, vediac, že vaše bratstvo inde po svete znáša tie isté utrpenia“*. Bratstvo po svete znáša tie isté utrpenia. Musím vedieť, že v tom nie som sám.

Častokrát musíme jeden druhému pomôcť. Modlime sa spolu jeden za druhého, povzbudzujme jeden druhého. Naša nevšímavosť jeden k druhému dobre nahráva tomu zlému. Mnohokrát človeku okolo nás z toho najhoršieho pomôže spoločná modlitba. On už môže byť veľmi skrúšený, už môže byť taký slabý, že sa sám nevie pohnúť z miesta.

Každú starosť musím odovzdávať Pánovi. Keby sme len toto robili, bratia a sestry, tak mnohé veci by v našich životoch vyzerali inak. V 1. Petrovom 5:7 čítame: *„Každú svoju starosť uhoďte na neho, lebo on sa stará o vás“*. Čo je opakom toho, k čomu nás vedie tento verš?

Je to zdeprimovaná vlastná ustarostenosť. Nešiel som sa modliť, nešiel som odovzdať starosti Bohu, nešiel som mu konkrétne povedať, že nevládam, že to je pre mňa ťažké, že nemám riešenie tejto situácie a podobne. Keďže to neurobím, Boh ma nemôže počuť, a preto nemá na čo odpovedať.

Je jedno veľké záverečné poučenie: Božie slovo nás volá vytrvať vo viere až do konca, nech sa deje, čo sa deje. Pamätajme na to, čo Pán Ježiš odkryl v podobenstve o štvorakej pôde. 1. Petrov list toto podobenstvo rozvíja v spojitosti so súženiami a prenasledovaniami kresťanov. Ako bola jedna pôda opísaná v tomto podobenstve? *„Podobne sú tí, ktorí sa sejú na skalnatých miestach, ktorí keď počujú slovo, hneď ho s radosťou berú, lež nemajú v sebe koreňa, ale sú dočasní, a potom, keď nastane súženie a prenasledovanie pre slovo, hneď sa horšia.“* Len Božia moc nás ustráži na spasenie. Len Božia práca, len Božie dielo, len Božia milosť bude pôsobiť tak, že my budeme ustrážení na finálne spasenie (1. Petrov 1:5).

Apoštol Peter nás volá a povzbudzuje: Nech to stojí, čo to stojí, zoči voči skúškam, súženiam, tlakom, prenasledovaniam, zlým okolnostiam, zober osem Petrových biblických vysvetlení o tom, prečo sú skúšky neodmysliteľné v strategickom Božom pláne. Zober inštrukcie, ako reagovať na skúšky, vytrvaj vo viere až do konca, a každý deň buď tým, kto Bohu ďakuje: Bože, ďakujem ti za dokončené spasenie a vierou chcem vydržať v tom spasení až do konca. Volám k Tebe, aby si ma posilňoval, aby som vierou mohol zostať pevný a stály.

Ján Šichula

Utrpenie v živote spravodlivého

Kniha Jób je pre mňa vzácna a zvláštna kniha Biblie. Ťažká na pochopenie v mnohých ohľadoch, ale bohatá na odkryvanie úžasnej Božej zvrchovanosti a vlády, milosti, spravodlivosti počítanej z viery a veľkej nádeje na vzkriesenie z mŕtvych a večný život. Táto kniha veľa odhaľuje aj o utrpení. Dáva nahliadnuť na utrpenie a skúšky spravodlivého z Božej perspektívy, čím sa stáva cennou studnicou neochabujúcej dôvery v nášho Boha, Pána a Spasiteľa, aj v tých najťažších chvíľach nášho kráčania po úzkej ceste.

Úvod

Táto kniha predstavuje osobu výnimočného muža Jóba a udalosti jeho života. Jób je opísaný ako veľmi zbožný a bohabojný človek, zároveň veľmi bohatý, vplyvný a rešpektovaný. Nevieme presne, kde a kedy žil, ale z niektorých biblických dôvodov môžeme usudzovať, že to bolo v čase patriarchov a niekde na východ od Kanaánu. Kniha Jób poodhaľuje aj evanjelium milosti. Podobne ako Abrahámovi Boh počítal spravodlivosť z viery (Genesis 15:6, Rímskym 4, Galatským 3), tak aj Jób je pred Bohom spravodlivý vďaka spravodlivosti počítanej z viery. K tomu sa ešte podrobnejšie vrátíme. Zatiaľ postačí podložiť to tým, že sa na Jóba v tomto zmysle odvoláva aj novozmluvný text: „*Hľa, blahoslavíme tých, ktorí trpezlivo zniesli. O trpezlivosti Jóbovej ste počuli a koniec Pánov ste videli, pretože je Pán veľmi lútostivý a milosrdný*“ (Jakub 5:11). Je dôležité uvedomiť si to už teraz, aby sme pochopili, že poučenia, ktoré vyplývajú z Jóbovho života, sa rovnako týkajú aj ospravedlnených z viery v Ježiša Krista, a že utrpenie, ktorým Jób prešiel, je utrpením spravodlivého, ktoré môžeme vzťahovať aj na utrpenie kresťana.

Časť 1. Jóbova ťažká skúška

Jób bol veľmi výnimočný muž. Je predstavený ako muž bezúhonný, priamy, spravodlivý, bojaci sa Boha, chrániaci sa zlého, prenesmierne bohatý, vynikajúci kňaz rodiny, najväčší zo všetkých mužov východu, dobrodinec, učiteľ, príkladný vzor, manžel a otec siedmich synov a troch dcér s usporiadaným rodinným životom, požehnaný v spravodlivosti a prosperujúci. Jeho charakter a život je opísaný hlavne v kapitolách 29 a 31. Jóbovu spravodlivosť a bezúhonnosť potvrdzuje sám Hospodin (Jób 1:8). Jeho výnimočnosť potvrdzuje aj iný starozmluvný text, Ezechiel 14:12-20.

Jób je teda veľmi bohabojný muž, ktorý uteká pred hriechom a hľadá posvätenie. Hľadá žiť život, ktorý je spravodlivý pred Bohom podľa Božích prikázaní. Keď prechádzame opisom jeho života v kapitolách 29 a 31, tak vidíme, že naozaj ťažko by bolo nájsť príkladnejšieho muža, ktorý by bohabojnejšie a bezúhonnejšie žil na tejto zemi. Sledujme teraz, čo sa ide udiť v živote tohto zbožného muža. My už, na rozdiel od Jóba, máme v Písme poodhalené to, čo sa udeje za oponou.

Keď sa anjeli (Boží synovia), a aj satan, ukážu pred Božou tvárou, Hospodin veľmi vyzdvihne Jóba: „*A zase riekol Hospodin Satanovi: Či si si všimol môjho služobníka Jóba, že nie je jemu rovného na zemi, takého bezúhonného muža, priameho a spravodlivého, ktorý sa bojí Boha a chráni sa zlého?*“ (verš 8). Satanova reakcia je nasledovná: „*Či sa Jób darom bojí Boha?*“, „*či si ho ty azda neohradil, jeho domu a všetkého čo má, zo všetkých strán, dielo jeho rúk si požehnal a jeho dobytok si náramne rozmnožil na zemi?*“ (verše 9-10). Satan prichádza s obvinením, že Jóbova spravodlivosť a bezúhonnosť je podmienená Božím požehnaním a prosperitou: „*No veď niet divu, veď Ty ho žehnáš, Ty ho chrániš, Ty ho opatruješ, Ty ho ochraňuješ, dávaš mu bohatstvo, prosperitu, vplyv, tak potom niet divu, že on Ťa ctí, uctieva, však kto by Ťa neuctieval, keď toľko veľa dostane?*“. Inými slovami, satan obviní Jóba, že Jóbova zbožnosť je zisťná, že to robí pre úžitok, ktorý prichádza z Božích požehnaní, že to robí pre zemskú prosperitu, ktorú Boh dáva. Satan krivo obviní Jóba: „*Ale nože vystri svoju ruku a dotkni sa všetkého, čo má, či ti nebude zlorečiť do tváre*“ (verš 11). To obvinenie znie: Len mu zober všetko to dobré, čo mu dávaš a uvidíš, že Jób sa zmení na bezbožného a bude sa rúhať. Obvinenie je obrovské, výzva je veľká. A ako na to reaguje Hospodin? „*Vtedy riekol Hospodin Satanovi: Hľa, všetko, čo má, je v tvojej ruke, len na neho nevystri svojej ruky*“ (verš 12). Boh dopustil, aby toto vážne obvinenie bolo preverené, aby Jób bol preskúšaný.

Potreboval Boh Jóba preskúšať kvôli tomu, aby sám zistil, aké sú skutočné

a pravé pohnútky Jóbovho srdca ku zbožnosti a bezúhonnosti? Nie! Boh pozná aj tie najhlbšie zákutia srdca každého človeka. Prečo teda Hospodin dopustil takúto skúšku? Toto je naprosto kľúčové. Budme vďační, že Písmo odkrýva, prečo Boh takéto skúšky dopúšťa. Hospodin dopustil na Jóba túto skúšku preto, „aby sa ukázalo“. Aby satan poznal, a tiež, aby svet poznal. Boh poznal Jóbovo srdce, ale vo svojej slobodnej zvrchovanosti toto všetko na Jóba dopustil, pretože ukázanie sa viery cez akúkoľvek ťažkú skúšku je mu tak veľmi vzácne a drahé (1. Petrov 1:6-7).

Tiež si všimnime, že satan je pod úplnou Božou kontrolou. Boh stanovil hranice Jóbovej skúšky (verš 12) a satan nemôže tieto hranice prekročiť. Skúška na Jóba doláha. Je obrovská, hrozná a strašná. Jób príde razom o celý svoj majetok. Veľmi kruto a tragicky! A ako keby to ešte nestačilo, tak stráca aj všetky svoje deti. Jeho sedem synov a tri dcéry zahynú. Neprehliadnime realnosť a rozmer tejto skúšky, tohto utrpenia, keď o nej čítame v Božom slove.

Ako prijme Jób tieto rany? Ako reaguje? „*Vtedy vstal Jób a roztrhol svoju plášť, ostrihal svoju hlavu a padnúc na zem poklonil sa. A riekol: Nahý som vyšiel zo života svojej matky a nahý sa ta navrátim. Hospodin dal, Hospodin vzal. Nech je požehnané meno Hospodinovo*“ (verše 20-21). Všetok majetok je razom preč, deti mŕtve, a v tomto všetkom Jób vzdal Bohu slávu a česť, pokoril sa.

Keď povedal: Nahý som vyšiel zo života svojej matky a nahý sa ta navrátim, tak čo tým vlastne vyjadril? Vyjadril, že na nič, čo máme na tejto zemi, si nemôžeme robiť nárok, lebo sme si to nedali

my sami. Jób ukázal úžasný príklad toho, ako správne a do hĺbky treba pochopiť, že všetko, čo na tejto zemi máme, je zaopatrenie od Hospodina. Všetko sme dostali od toho, ktorý všetko stvoril. Aj naše pracovné schopnosti, zručnosti a um, vďaka ktorým sme si nadobudli množstvo zemských vecí potrebných pre zemský život, pochádzajú od Stvoriteľa. Častokrát však naše srdce k pozemským veciam prilne tak, ako keby sme si my sami boli toto všetko stvorili a dali. A o čo ťažšie je zmýšľať o vlastných deťoch, že nie sú až tak naše, za aké ich považujeme, ale že sú Hospodinove. Potrebujeme prijať ten postoj srdca, ktorý mal Jób. Náš postoj by mal byť: „Nahý som vyšiel zo života svojej matky a nahý sa ta navrátim“.

Jób povedal: „Hospodin dal, Hospodin vzal. Nech je požehnané meno Hospodinovo“. Kto zobral Jóbovi celý majetok? Satan. Kto zahubil Jóbových synov a Jóbove dcéry? Satan. Satan bol ten činiteľ, a ešte použil aj ďalších činiteľov: Šebánov a Chaldejov. Jób však nepovedal: „Hospodin dal, satan vzal, nech je satan prekliaty“. Bolo to správne, že to Jób takto povedal, alebo nesprávne? Čítame ďalej: „*v tom všetkom nezhrešil Jób a neprivlastnil Bohu ničoho nerozumného*“ (verš 22). Jób to správne pochopil a správne sa zachoval. Jób veľmi dobre chápe Božiu úplnú zvrchovanosť. Je to veľká lekcia aj pre nás. Satan nemôže urobiť nič, čo by mu nebolo dovolené, čo by Hospodin nedopustil. Toto je jedným z veľkých poučení, ktoré potrebujeme z knihy Jób prijať.

Potrebujeme Božiu zvrchovanosť prijímať tak, ako nám ju Boh zjavuje, nie sa voči nej stavať. Mohol by byť

Boh Bohom, ak by sa niečo mohlo vymknúť jeho vláde? A potom, kto by mal vládu nad tým, čo by sa vymklo Božej vláde? Potrebujeme sa dokonca z Božej zvrchovanosti a prozreteľnosti tešiť, pretože len vďaka nej môže platiť, „*že tým, ktorí milujú Boha, všetko spolu pôsobí na dobré, tým, ktorí sú povolání podľa preduloženia*“ (Rímskym 8:28). Len vďaka Božej zvrchovanosti môžeme jeho zaslúbeniam plne dôverovať.

Dovoľte mi na záver tejto časti urobiť jedno veľké poučenie z 1. kapitoly knihy Jób. Nesmieme veriť v Boha len zo zisťných dôvodov, kvôli zemskej prosperite a kvôli požehnaniam, ktoré Boh dáva. V Boha veríme a milujeme Ho kvôli tomu, kým On je. Či nechce každý rodič, aby ho jeho deti milovali preto, že sú jeho deťmi a on je ich rodičom? Samotný ten fakt, že rodič je rodičom dieťaťa a dieťa je dieťaťom rodiča, dáva puto lásky a plnej dôvery.

Boh dáva dobré veci, aj zemskej požehnanie a zemskej prosperitu. Dal nám túto planétu, dal nám telo, ktoré pre väčšinu z nás je zdravé, funkčné. Dal nám spústu dobrých vecí: manželov, manželky, deti, silu pracovať, dal nám um a rozum, vieme si zaobstarať bývanie, vieme si zaobstarať veľmi veľa vecí vo svojich životoch, ktoré sú dobré, ktoré sú nám na úžitok, za ktoré sme aj vďační Bohu. Ale otázka je, či tam končí náš vzťah k Bohu, či ho milujeme len, alebo hlavne preto, že Boh dáva požehnanie, že Boh dáva prosperitu. Strážme svoje srdcia, aby to nebolo tak, že keď ubudne z požehnaní alebo z prosperity, tak ubudne aj z našej lásky a dôvery k Bohu. Pamätajme aj na to, že tento vzťah Boh môže preskúšať podobne

ako v prípade Jóba. Alebo si myslíme, že sa to týka iba Jóba? Novozmluvné písma nám odhaľujú zreteľne, že viera spravodlivého býva preskúšaná, lebo keď je dokázaná, je cennejšia nad zlato (Rímskym 5:1-5, 2. Korinským 8:2, Jakub 1:2-4, 1. Petrov 1:5-7).

Časť 2. Jóbova ťažká skúška sa prítvrdí

Prichádzame do 2. kapitoly knihy Jób. Očakávali by sme, že po tom, ako Jób v tejto nesmierne ťažkej skúške výborne obstál, ho Boh pozdvihne a odmení tak náhle, ako náhle prišli na Jóba všetky tie rany a straty. Ako pokračuje príbeh tohto spravodlivého bezúhonného muža? Scenáár sa takpovediac zopakuje. Ak by sme povedali o prvej kapitole, že to bola Jóbova ťažká skúška, tak o druhej kapitole môžeme povedať, že Jóbova ťažká skúška sa ešte prítvrdí. Čo sa udeje?

Satan opäť príde pred Hospodinovu tvár a Hospodin opäť vyzdvihne Jóba ako muža bojaceho sa Boha, chrániaceho sa zlého, a navyac takého, „ktorý sa ešte vždy drží svojej bezúhonnosti, hoci si ma popudil proti nemu, aby som ho pohltil bez príčiny“ (Jób 2:3). Jób zostáva bezúhonný i napriek tomu, čo sa mu stalo, a dokonca napriek tomu, že sa mu to nestalo kvôli tomu, že by nejako vo svojom živote zlyhal voči Bohu. Všimnime si slová „bez príčiny“. Príčinou Jóbovho utrpenia nie je Jóbov pád, zlyhanie, zhrešenie. Na strane Jóba niet príčiny. To, čo sa Jóbovi udialo v tejto skúške, nemalo dôvod v Jóbovom živote alebo v Jóbovej osobe. Toto máme odkryté, lebo vidíme do zákulisia. Vidíme, kvôli čomu skúška bola a akú mala príčinu. Príčinou bolo ukázať, čo je v srdci Jóba, čo je neviditeľné satanovi, čo je neviditeľné svetu

a ľuďom. Ukázalo sa, že Jób neuctieva Boha len kvôli prosperite a Božiemu požehnanu. Ukázalo sa, že Jób verí Bohu a plne mu dôveruje, pretože Hospodin je Boh. To je jeden jediný dôvod, ktorý každému z nás má stačiť na to, aby sme Bohu plne verili, plne mu dôverovali, vo všetkom a dokonale sa na neho spoľahli a nádejali – a z celého srdca ho milovali.

Mohlo by nás zaraziť, že Hospodin hovorí, že satan ho popudil proti Jóbovi. Môže satan pokúšať Boha na zlé? Z Božieho slova vieme, že nie (Jakub 1:13). Boha nikto nemôže pokúšať na zlé. A ani sám Boh nikoho nepokúša na zlé. Boh dopustil na Jóba túto skúšku napriek tomu, že to bolo hrozné utrpenie, a to pre príčinu, o ktorej sme hovorili. Táto situácia nie je v rozpore s tým, že Boha nikto nemôže pokúšať na zlé. Boh túto skúšku dopustil, lebo on sám chcel, aby sa táto skúška udiala. Rozumejme tomu, že ani v tomto nemôžeme Bohu pripísať zlý úmysel. Ak by sme pripísali Bohu zlý úmysel, zhrešili by sme, urobili by sme opak toho, čo urobil Jób.

Jób v tomto všetkom nezahrešil, neprivlastnil („nepripísal“) Bohu ničoho nerozumného (Jób 1:22). Aj my si musíme dávať veľký pozor, keď sa takéto veci udejú v našom živote, prídu skúšky a utrpenie, aby sme nikdy o Bohu zle nezmyšľali, aby sme nikdy o Bohu nič zlé a nerozumné nepovedali. Boh má plné právo a aj slobodu jednať tak, ako on chce, a to nijako neruší to, že je dobrý, že je svetlom a niet v ňom nijakej tmy, a že je láska. Zbožný Jób je v tomto naozaj úžasným príkladom.

Vráťme sa teraz k tomu, ako Hospodin po druhý raz vyzdvihol Jóba pred satanom ako muža verného a bezú-

honného aj napriek dopadom z prvej skúšky, ktorá na Jóna prišla bez príčiny. Aká je reakcia satana? Keď to prvé krivé obvinenie zo strany satana nefungovalo, tak satan prichádza s novým obvinením: „No dobre, tak teraz už vieme, že Jón ťa neuctieva kvôli prosperite a zemskému požehnaniu, ale pozri: človek si svoj život cení nadovšetko“: „*všetko, čo má človek, dá za svoj život*“ (Jón 2:4). Tu satan udiera na citlivú strunu. Či to nie je s nami ľuďmi tak, že svoj život si ceníme nadovšetko? Náš vlastný život – tak veľmi ho chceme mať vo svojich vlastných rukách. Prežiť ho naplno, užiť si života a nech nám naň nikto nesiaha, lebo je to náš život. Nehovorím len o holej existencii, o holom živote, ale aj o tom, akým spôsobom ho chceme prežiť, čo v tomto živote chceme zažiť a dosiahnuť. Nechceme, aby nám niekto diktoval, ako máme svoj život prežiť. Máme svoje vlastné „veľmi dobré“ predstavy o tom, čo je pre nás najlepšie.

Všimnime si, ako na túto tému udiera Pán Ježiš Kristus ako na úplne kľúčovú a zásadnú, keď hovorí: „*lebo ten, kto by chcel zachrániť svoju dušu, stratí ju, a kto by pre mňa stratil svoju dušu, nájde ju*“ (Matúš 16:25). V tomto zmysle duša znamená život. Pán Ježiš jasne hovorí, že to, o čo najviac ide, je večný život a vzkriesenie z mŕtvych. Aby sme ku vzkrieseniu mohli dôjsť, musíme sa vzdať vlastného života a prijať život, ktorý dáva Spasiteľ. Prijatť nové narodenie a nový život z Ducha. Kto by sa silou mocou chcel držať svojho vlastného života, ten ho nakoniec aj tak stratí – na večné veky.

Satan prichádza s novým, ešte rafinovanejším obvinením: „*nože vystri svoju ruku a dotkni sa jeho kosti a jeho tela,*

či ti nebude zlorečiť do tvári!“ (Jón 2:5). Satan obviní Jóna, že keď mu bude vzaté zdravie, Jón zaprie Boha. Keď je nám zásadným spôsobom odňaté zdravie, tak sme odrezaní od všetkého, čo život ponúka. Keď ste pripútaní na lôžko a trpíte v bolestiach, tak nechodíte po horách, netešíte sa z nádhernej prírody, nesedíte za stolom a nehodujete so svojimi priateľmi a rodinou, nenapĺňate svoje životné plány a osobné túžby. Satan obviňuje: Všetko, čo človek má, dá za svoj život (za svoje zdravie). Ako reaguje Boh na satanovo obvinenie? Hospodin dal zelenú aj tejto skúške (verš 6). Ale všimnime si opäť, že síce dal zelenú, ale stanovil hranice. Satan nemôže vziať Jónovi holý život (verš 6). Satan môže urobiť len to, čo mu Hospodin dovolí, čo Boh dopustí.

Potom satan ide a vezme Jónovi zdravie (verše 7-8), raní ho tou hroznou chorobou. Vo verši 9 čítame, ako Jónova manželka chce manželovi a v celej tejto záležitosti pomôcť. Prichádza s jednou „vynikajúcou“ radou: „*Či sa ešte držíš svojej bezúhonnosti? Zloreč Bohu a zomri!*“ Jónova manželka v podstate hovorí, že ak Boh takto odpláca bezúhonnosť, tak potom vzťah s Bohom nemá zmysel, a v takejto situácii je človeku lepšie Boha zaprieť a zomrieť. Kol'ká nevera! Aké nepoznanie Boha! Ona mu radí: „*zabal' to už s tou tvojou zbožnosťou, bezúhonnosťou a vierou, vzopri sa Bohu a zomri, lebo to ti bude lepšie*“. Takýto postoj je veľavravný. Vidíme ho aj dnes v spoločnosti okolo seba. Eutanázia alebo samovraždy. Prečo? Pretože: „*Život si treba užiť*“. Mnohí hovoria: Keď príde ťažké utrpenie, strata zdravia, keď prídu neznesiteľné bolesti, tak je lepšie ho ukončiť. Keď nám život neponúka

to, čo by sme chceli od života, treba so životom skoncovať. Nechceme predsa mať v živote utrpenie, nechceme bolesť, nechceme ťažkú chorobu. A o tomto je druhá Jóbova skúška: Život nadovšetko!

Večný život Boh ponúka skrze Ježiša Krista a volá nás, aby sme večný život prijali vierou. Jediné, čo človeka môže zastaviť, je to, že svoju dušu a svoj zemský život miluje nadovšetko. Preto Božie slovo hovorí (Matúš 16:25): „*Lebo ten, kto by chcel zachrániť svoju dušu, stratí ju, a kto by pre mňa stratil svoju dušu, nájde ju*“. Božie slovo hovorí, že si máme zhromažďovať svoj poklad v nebi, že máme svoj zrak upierať do večnosti, do neba (Matúš 6:19), lebo: kde je náš poklad, tam bude i naše srdce (Lukáš 12:34). Jóbova manželka tak ďaleko nedovidela, nedovidela do nebies, nedovidela do večnosti.

Vo verši 10 vidíme Jóbovu reakciu. V tej ťažkej situácii, a čo viac, s pokúšením od manželky, Jób stotočne reaguje: „*Hovoríš, ako hovorieva niektorá z bláznivých. Či azda len dobré budeme brať od Boha a zlého nebudeme brať?*“. „Či azda len dobré budeme brať od Boha a zlého by sme nebrali“, to je opäť zvláštny, pozoruhodný výrok. Opäť si kladieme otázku: Povedal to Jób správne, alebo už tak trochu stráca rozum z tej bolesti a choroby? Pozrite, čo hovorí verš 10: „*V tom vo všetkom nezhršil Jób svojimi rtami*“. To znamená, že Jób sa vyjadril správne. Nuž, ale či môže dobrý a láskavý Boh dávať zlé veci do života verného a spravodlivého? Boh je dobrý. To platí vždy a za každých okolností a bez výnimky. Keď teraz Jób hovorí, či aj zlé nebudeme brať od Boha, tak hovorí zo zemskej perspektívy. Nemusíme sa báť povedať,

keď sa nám zo zemskej perspektívy stanú zlé veci, že sa nám stali zlé veci. Nie je to v konflikte s tým, že tým, ktorí milujú Boha, všetko spolu pôsobí na dobré. Je úžasne oslobodzujúce vedieť a veriť, že aj keď ma v živote postretnú zlé veci, spolu dokopy v Božom pláne spásy mi to raz nakoniec aj tak bude na dobré, ak skrze vieru patrím Ježišovi Kristovi.

Aj z druhej kapitoly načerpajme veľké poučenie. Rozumejme tomu, že Boh je Bohom, a je úplne zvrchovaný vo všetkom. Verme mu a plne mu dôverujme za každých okolností, bez ohľadu na naše zdravie a zemskú prosperitu. Odovzdajme naše životy plne do Božích rúk, nesnažme sa ponechať si časť, či oblasť nášho života pod našou vlastnou vládou.

Časť 3. Skúška pretrváva

Na Jóba dolahli dve ťažké rany. Jób však obstál stotočne a bezúhonne i v tejto situácii. Nezaprel Boha, ukázal svoju vieru a dôveru v Boha. Účel oboch skúšok sa hádam už naplnil. Teraz by sme očakávali, že snád' už Hospodin dá východisko z tohto trápenia. Ale ako príbeh pokračuje?

Vchádzame do tretej a následných kapitol. Vidíme, že táto prítvrdená skúška ďalej pretrváva. Chorobou ranený, stratou postavenia, cti, majetku, detí, a podpory manželky zasiahnutý Jób sa ďalej trápi a trýzni. Nato prichádzajú traja Jóbovi priatelia, aby ho utešovali. Jóbovo pretrvávajúce utrpenie je také veľké, že Jób vzdychá a žalostí, ba dokonca ľutuje, že sa vôbec narodil. Navyše Jób, na rozdiel od nás, nerozumie, prečo sa mu to všetko stalo. Jób si je vedomý toho, že nezlyhal pred Bohom, a preto ho trápi ešte aj to, prečo sa mu tieto veci

prihodili. Hovorí: „*Nebol som hriešne ubezpečený ani som nemal pokoja ani som neodpočíval, a jednako prišla pohroma*“ (Jób 3:26). Mnoho ľudí na tejto zemi je hriešne ubezpečených. Bud' si myslia, že Boh neexistuje a súd nebude, alebo sa pred Bohom spoliehajú na vlastnú spravodlivosť – spravodlivosť zo skutkov, spravodlivosť zo zákona. Toto ale nie je Jóbov prípad. Jób nie je hriešne ubezpečený.

S čím a ako prichádzajú traja priatelia Jóba potešovať v jeho trápení? Prichádzajú ho utešiť „úžasnou múdrosťou“. Hovoria mu: „Boh je dobrý, dobré odpláca dobrým a zlé odpláca zlým“. To je výborná správa! No ale ako to môže pomôcť Jóbovi v jeho situácii? Oni ho v podstate obvinia: „Jób, ty si musel hrozne zhrešiť, keď sa ti toto všetko hrozné stalo, lebo Boh neodpláca dobrým za zlé, ani zlým za dobré. Ty tvrdíš o sebe, že si dobrý, bezúhonný, priamy, spravodlivý, bojaci sa Boha, chrániaci sa zlého, a napriek tomu sa ti toto všetko stalo. Ty určite zakrývaš svoje prestúpenie. Lebo poznáme Boha: Keby si vyznal hriech a opustil ho, tak sa Boh zľutuje a odpustí ti a odníme tento trest“. Jób sa bráni: „Nijakým činom! Ja som takto nezhrešil a nezakrývam svoje prestúpenie.“ Takéto obviňovanie od priateľov, a Jóbova obrana, sa dookola opakuje. V celej situácii je to Jóbovi dodatočným trápením. Jób vie, že nezhrešil a nezakrýva prestúpenia, a práve preto je zmätený, lebo nechápe, prečo ho tie rany postihli.

Napriek tomu, že Jób vie, že nezhrešil, že je bezúhonný, že nezakrýva svoje prestúpenia, rovnako dobre si uvedomuje, že nie je bezhriešne dokonalý: „*Zhrešil som; čo ti mám učiť, ó, ty, ktorý strežieš*

ľudí? Prečo si si ma postavil za cieľ, aby som bol sám sebe bremenom? A prečo neodpustiš môjho prestúpenia a neodnímeš mojej neprávosti? Lebo teraz už lahnem do prachu, a keď ma budeš ráno hľadať, nebude ma“ (Jób 7:20-21). Toto je dôležité. Jób vie to, čo potrebujeme vedieť aj my, totiž, že ani spravodlivý nie je bezhriešne dokonalý. Takto sa už v starozmluvných časoch odkrýva evanjelium, a síce to, že človek môže pred Bohom obstať len vďaka spravodlivosti počítanej z viery, nie zo svojej vlastnej spravodlivosti, pretože nikto, aj keď priamy, bezúhonný, spravodlivý, bojaci sa Boha a chrániaci sa zlého, nie je bezhriešne dokonalý. Evanjelium je v knihe Jób poodhalené: „*Áno, je pravda, viem, že je tak; lebo veď ako by mohol byť smrteľný človek spravodlivý pred silným Bohom?*“ (Jób 9:2). To je rečnícka otázka. Ukazuje, že z vlastnej spravodlivosti na Božom súde nikto neobstojí. Človek je odkázaný na spravodlivosť, ktorú mu Boh počíta: spravodlivosť z viery. S Jóbom je to práve tak ako s Abrahámom, a so všetkými, ktorých spomína 11. kapitola listu Židom. Potvrdzujú to aj ďalšie Jóbove výroky: „*Ktorému (Bohu sudcovi), i keby som bol spravodlivý, neodpoviem; svojho sudcu budem pokorne prosiť o milosť*“ (Jób 9:15). Jób správne chápe, že ešte aj so svojou bezúhonnosťou, ktorú skutočne má, ktorú potvrdil sám Hospodin, a so svojou vlastnou spravodlivosťou, ktorá je absolútne príkladná na celej zemi, nemôže prísť k Bohu na súd a obstať. Jób dokonca chápe ešte aj to, že zdrojom jeho vlastnej spravodlivosti a bezúhonnosti je sám Boh: „*Daroval si mi život a učinil si so mnou milosť: tvoj starostlivý dozor ostríhal môjho ducha*“ (Jób 10:12).

Teda Jób je spravodlivý z viery, skrze pripočítanú spravodlivosť, a pritom prikladne priamy, bezúhonný a spravodlivý aj svojím životom, i keď nie bezhriešne dokonalý. V čom teda spočíva problém s jeho priateľmi? S tým, ako ho jeho priatelia „utešujú“, obviňujú, a snažia sa ho napraviť. Či ale to, čo mu radia, nie sú čisté pravdy Božieho slova? Veď je pravda, že Boh zlé a bezbožné skutky tresce svojím hnevom a kliatbou, a dobré a spravodlivé skutky odmeňuje a žehná. Dobré odpláca dobrým a zlé zlým. Takýto je jeho charakter a takto to ustanovil aj vo svojom zákone, ktorý dal ľuďom. Jóbovi priatelia tento princíp uchopili správne, ale neuplatňujú ho správne. Uniklo im to podstatné – ako sám Boh tento princíp uplatňuje. Dve veci im unikli:

1. Boh popri tomto princípe pri hriešnikoch aj zhovieva, či by azda neprišli ku pokániu (Rímskym 2:2-6), pretože je milostivý a neuplatňuje svoj princíp hneď, ale často odkladá na budúci súd.
2. Boh popri tomto princípe navštevuje spravodlivých aj skúškou „bez príčiny“, aby bola ich viera preskúšaná a prečistená utrpením.

Bol som svedkom toho, ako do životov veriacich prišlo utrpenie, prišli skúšky. A žiaľ, bol som svedkom aj toho, ako ich iní veriaci obvinili, že isto zhršli a zakrývajú svoje prestúpenie, lebo inak by sa im to nestalo, veď Boh svoje deti len žehná, dáva im len dobré, aby boli zdraví a prosperovali. I keď existuje aj Boží časný trest za hriechy a prestúpenia spravodlivých veriacich (1. Korintským 11:30-32; 5:5), nie každé utrpenie spravodlivého je Boží ná-

pravný trest. Budme preto obozretní v súdení a rozsudzovaní, aby sme – či priamo, či v skrytosti srdca – niekoho krivo nesúdili, aby sme sa neocitli v topánkach troch Jóbových priateľov.

Sám Jób tento princíp dobre pozná. Vie, že čo človek seje, to bude i žať. Ale on sám zápasí s tým, ako Boh tento princíp uplatňuje, a prečo sa mu vlastne deje to, čo sa mu deje. Je z toho už taký umorený, že už sám veľakrát hovorí nerozumné, z čoho bude musieť nakoniec urobiť pokánie, keď sa s Bohom stretne. Jeho nerozumnosť spočíva v tom, že začne Boha obviňovať z toho, že svoj princíp neuplatňuje, že nakoniec je to tak, že na zemi sa bezbožníkom vodí vynikajúco a pobožní spravodliví sa len trápia bez príčiny. Podobnú dilemu rieši aj Žalm 73. Jób nerozumné tvrdí, že Boh dáva súženie rovnako na bezbožníka i na spravodlivého bez toho, aby nejakým spôsobom robil medzi tými dvoma rozdiel. Nezmýšľame aj my niekedy takto podobne? Nezdá sa aj nám niekedy, že bezbožníci sa majú dobre, a život na úzkej ceste je tak ťažký, namáhavý, a plný strádania? Ako Jób, tak aj jeho priatelia, dookola vyzdvihujú Božiu zvrchovanosť a absolútnu vládu, ale nedokážu uchopiť to, že Boh môže dopustiť súženie aj na spravodlivého. Toto je to, čo kniha Jób zjavuje: Boh dopúšťa súženie aj na spravodlivého. Bez príčiny zo strany spravodlivého, ale pre ukázanie a dokázanie sa jeho viery.

V tom všetkom sa však Jób neustále nadeje len a len na Hospodina. Uprostred súženia urobí to úžasné, evanjelium zvestujúce vyznanie: „*Ale ja viem, že môj vykupiteľ žije a posledný sa postaví nad prachom. A keď raz toto všetko rozborí moju kožu, potom zo svojho tela uvidím*

Boha“ (Jób 19:25-26). Spasiteľná viera a nádej na vzkriesenie z mŕtvych nekončí a nezhasína ani uprostred najväčších súžení: „*Hľa, i keby ma zabil, budem dúfať v neho*“ (Jób 13:15). Takáto je viera a nádej, ktorú aj my potrebujeme mať. Jób aj v súžení, ktorému nerozumie, vie a verí, že Hospodin mu nakoniec bude záchranou (Jób 15:16)!

Zhrnutie a záver

Boh je úplne zvrchovaný a slobodný vo svojej vôli. Všetko podlieha jeho vláde. Satan je pod plnou Božou vládou, nemôže urobiť nič, čo by Boh vo svojej prozreteľnosti nedopustil. Boh všetko činí podľa rady svojej vôle (Efezským 1:11). Je dokonale zvrchovaný v stvorení, je dokonale zvrchovaný v spasení. K Božej zvrchovanosti majme taký postoj srdca ako Jób: „*Viem, že môžeš všetko, a že ti nemôže byť prekazený niktorý úmysel*“ (Jób 42:2).

Boh od človeka očakáva vieru, ktorá nie je zištná, ktorá nie je podmienená zemskými požehnaniami či prosperitou. Boh dopúšťa utrpenie aj v živote spravodlivého. Viera, ako tá Jóbova, je viera, ktorú Boh hľadá u človeka. Je to viera i v súžení, plná dôvery v Boha v každej životnej situácii.

Kto čo seje, to bude i žať. Boh odpláca podľa skutkov: Dobré skutky dobrým (požehnaním) a zlé skutky zlým (zlorečením a trestom). Rozumejme však, že neodpláca okamžite. V mnohom odkladá na budúci konečný súd. To je dôvod, prečo sa nám často zdá, že bezbožníci prosperujú, a že spravodlivému sa vodí nespravodlivo. Boh aj pri bezbožníkoch často zhovieva, netrestá hneď, či by azda neprišli ku pokániu a neobrátili sa. Boh

môže dopustiť utrpenie „bez príčiny“ (skúšku) aj na spravodlivého. Preto nie každé utrpenie spravodlivého je odplata (časný trest káznenia) za pád, zhrešenie, previnenie sa spravodlivého. Nebuďme prirýchli posudzovať a naprávať niekoho, koho postretne utrpenie, tak, ako to urobili Jóbovi priatelia.

Naša viera môže byť preskúšaná. Plne sa na Boha nadejme a spoľiehajme v každej skúške, v každom súžení, vo všetkom a v každej životnej situácii. Jób vyšiel zo skúšky lepšie, ako do nej vchádzal, aj keď to trvalo dlho a bolo to náramne ťažké a zdrvivujúce. Keby aj za nášho života sme nenašli východisko zo súžení, choroby, utrpenia, prenasledovania, tak vedzme, že východisko z každej skúšky je vzkriesenie z mŕtvych a večný život, kde verných čaká prenesmierna ťažoba slávy a všetko prenikajúca rýdza Božia láska.

Peter Vajda

Bolesť

Do mojich spomienok sa veľa zmestí,
dni radosti, žiaľu, bolestí.

Keď ma duša bolí, trápi clivota,
utiekam sa k Pánovi,
On ukáže mi cestu života.

Kol'kokrát oklamal ma tento svet,
nebolo úniku, cesty späť.

Pán moju pokornú modlitbu počuje,
On milostivý, láskavý a dobrotivý je.

*Olga Čechová,
úryvok z rovnomennej básne.*

Nebesia, kde je náš Otec a ich vzťah k zemi

Náš Otče, ktorý si v nebesiach

Matúš 6:9

Tieto dva výrazy: „Náš Otče“ a „ktorý si v nebesiach“, neposkytujú len informáciu, ale upriamujú k tomu, aby sme sa nastavili do pozície, kedy vieme povedať: „Náš Otče“ a rovnako aj „ktorý si v nebesiach“. Potrebujeme byť ľuďmi, ktorí keď hovoria: „Náš Otče, ktorý si v nebesiach“, ich myseľ je nasmerovaná do nebies a ich srdce je pozdvihnuté nad zemské veci. V tomto článku sa chceme sústrediť na otázku nebies ako takých. Prečo to tak chceme urobiť? Pretože chceme mať správnu predstavu o nebesiach a veľkosti a vyvýšenosti Boha, ktorý v nich prebýva.

V prvom rade chceme vedieť, o akých nebesiach Pán Ježiš Kristus hovorí, keď hovorí „*Otče náš, ktorý si v nebesiach*“. Ďalej chceme vedieť, ako tieto nebesia súvisia s nami, ktorí sme tu na zemi a čo z toho vyplýva pre nás.

Otázka nebies

Keď sa v Biblii hovorí o *nebesiach*, tak sa tým myslí niekoľko vecí.

Prvý význam slova *nebesia*. Môže sa tým myslieť vzduch, ktorý je tesne nad zemou. Napríklad v Matúšovi 6:26 je napísané: „*pozrite na nebeské vtáčstvo, že nesejú ani nežnú...*“. Pod „*nebeským vtáčtvom*“ sa tu myslí vtáčstvo, ktoré žije vo vzduchu, v atmosfére, ktorá je tesne nad zemou. Takýchto veršov je v Biblii viac.

Druhý význam slova *nebesia*. Môže sa pod tým chápať to, čím je vytvorená atmosféra pomerne nízko nad zemou. Inými slovami: Rozumie sa tým tá časť zemskej atmosféry, v ktorej sú oblaky, v ktorej dochádza k búrkam. Napríklad v Matúšovi 26:64 sa píše: „*vám hovorím, že odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici moci a prichádzať na nebeských*

oblakoch“. Alebo: „*nenechal nás bez svedectva, činiac dobré, dávajúc nám dažde z neba*“ (Skutky 14:17). Výrazom *dažde z neba* alebo *z nebies*, sa myslí očividne na atmosféru, v ktorej sa nachádzame. „*A zase sa modlil a nebo dalo dážď a zem vydala svoju úrodu*“ (Jakub 5:18). „*Nebo dalo dážď*“ – myslí sa tým prirodzene dolná časť zemskej atmosféry.

Tretí význam slova *nebesia*. Môže sa tým myslieť *vesmír* alebo *priestor nad zemskou atmosférou*. Priestor, v ktorom sa nachádzajú vesmírne, nebeské telesá (objekty), hviezdy. Priestor, ktorého rozľahlosť (nekonečnosť) nevieme doteraz zmerať a ani si predstaviť. V liste Židom 11:12 je použitý tento význam *nebies*: „*Preto aj ich z jedného a to už umŕtveného naplodilo sa množstvo ako hviezd na nebi*“. Pod výrazom *hviezdy na nebi* alebo *hviezdy v nebi* sa myslia objekty (hviezdy), ktoré sú umiestnené v tomto vesmírnom priestore. Tretí význam slova *nebesia* je teda: *vesmír, kozmický priestor*.

Štvrtý význam slova *nebesia*. Keď sa v Matúšovi hovorí o *nebi* v spojitosti

s nebeským kráľovstvom alebo s Otcom, tak sa očividne nemyslí na zemskú atmosféru a ani na vesmír.

Nebo, o ktorom sa hovorí v Matúšovi, je niečo úplne iné ako vesmír. Je nedostupné, nedá sa tam len tak prísť, nevieme ho len tak očami vzhliadnuť. A napriek tomu existuje. Je to, povedané tým najjednoduchším spôsobom, miesto, kde kraluje Boh, kde sa dokonale deje jeho vôľa. „*Nech sa stane Tvoja vôľa ako v nebi, tak aj na zemi*“ (Matúš 6:10). Pán Ježiš Kristus učí modliť sa, aby sa v našich životoch diala tak dokonale Božia vôľa, ako sa deje v nebi, kde nie je hriechu, kde každá bytosť, ktorá tam je, Boha poslúcha.

Zároveň však môžeme povedať, že nebo, o ktorom sa hovorí v Matúšovi 6:10, je „miesto“, ktoré je úplne reálne, existujúce. Je to „miesto“, kam je „možné prísť“, „dostať sa tam“. Je to miesto, kam „vedie cesta“. Pán Ježiš hovorí svojim učeníkom: „*V dome môjho Otca je mnoho príbytkov; keby nebolo tak, povedal by som vám to, pretože vám idem pripraviť miesto a keď odídem a pripravím vám miesto, prídem zase a poberiem si vás k sebe, aby ste tam, kde som ja, aj vy boli. A kam ja idem, viete, aj cestu viete*“ (Ján 14:2-4). Pán Ježiš myslí samozrejme na nebo, na miesto, kde prebýva Otec a kam aj sám odchádza.

Keď sa v našom texte hovorí o nebi a o Otcovi, Bohu, ako o tom, „ktorý je v nebesiach“, tak samozrejme to neznamená, že Boh je, ako hovoria deisti, len v nebesiach. Deisti hovoria, že Boh sa zavrel do nebies a zem a celý vesmír ponechal na seba samých. Nie! Keď hovoríme o Bohu, ktorý je v nebesiach, nemyslíme tým, že už nie je prítomný

nikde inde. Boh je prítomný všade špecifickým spôsobom, a teda je prítomný v istom zmysle reálne aj tu na zemi.

Rovnako ale chceme zdôrazniť, že Boh nie je „zmiešaný“ so všetkým tým, čo stvoril. Nie tak, ako tvrdia panteisti, ktorí hovoria, že je súčasťou stvorenstva asi tak, ako je kvapka vody rozplynutá v mori. Boh je prítomný všade, ale na každom mieste svojím zvláštnym spôsobom.

Biblické texty hovoria, že Boh má v nebi svoj trón, že tam kraluje. „*Hospodin postavil svoj trón na nebesiach*“ (Žalm 103:19). Podobne v Izaiášovi 66:1 „*Božím trónom sú nebesia a jeho podnožou zem*“. Samozrejme, je to obrazný jazyk, ktorý hovorí o jeho autorite a vláde. Týmto biblické texty vyjadrujú skutočnosť, že zem mu je totálne podriadená. Tak, ako je dobyté územie podriadené mocnému kráľovi. Vyjadrenie, že Boží trón je na nebesiach, označuje, že je to najvyššie miesto existencie, aké len môže byť. Keď Písmo hovorí: „*Otče náš, ktorý si v nebesiach*“, tak sa myslí na nebesia, v ktorých je Boh zvláštne prítomný. Ako zvláštne? Napríklad žehnajúco. My vieme, že v nebesiach niet zármutku, nie tam slz, niet tam súženia, niet tam bolesti, utrpenia a všetkých týchto vecí. Zatiaľ čo na zemi sú. Boh je v nebesiach prítomný týmto plným požehnaním.

Opäť chceme pripomenúť, že keď hovoríme o tom, že Boh je prítomný v nebesiach, nechceme vyvolať predstavu, že Boh je nebesami obmedzený. V prvej knihe Kronickej 8:27 čítame, že „*nebesia nebies tá neobsiahnu*“. Týmto chce text povedať, že Boha nemôžeme vtesnať na nejaké miesto a tým ho nemôžeme vtesnať ani do nebies. Pretože, ak by sme ho mohli tam vtesnať, už by

sme nemohli povedať, že Boh je naozaj nekonečne veľký. Ale jeho ani nebesia nebies neobsiahnu. Boh presahuje všetko, čokoľvek si len predstavíme, ale tam, v nebesiach, na tomto požehnanom mieste je zvláštne prítomný. Preto, keď hovoríme o nebesiach, na toto miesto potrebujeme „vzdvihnúť a uprieť svoj zrak“ a nie nikde nižšie. Keď Pán Ježiš napríklad „pozdvihol svoj zrak do neba“ a hovoril k Bohu, tak to znamená niečo viac, ako len „pozrel sa hore“.

Existuje predstava, že nebo máme chápať nie ako miesto, ale iba ako stav. Niektorí hovoria, že nebo je stav blaženosti. Stav, v ktorom máme všetko, čo potrebujeme a cítime sa dobre. Je to stav istého rozplynutia, istého zastavenia času. Toto je falošná predstava, ktorá je vzdialená biblickej predstave. Veríme, že v nebi ľudia prežívajú tento blažený stav, ale neveríme, že je to len tento – akýsi statický stav. Veríme, že je to miesto reálneho (skutočného) jestvovania. Neveríme v to, v čo veria panteisti, budhisti a iní, ktorí hovoria o rozplynutí, o nirváne. Ani v nebo, ako o ňom hovoria mohamedáni, ktorí hovoria, že tam budú mať hárem, budú mať plno žien, môžu si užívať, opiť sa, kde je všetko dovolené. To je hriešna a nesprávna predstava neba, ktorú si vytvorila a naprojektovala ľudská hriešna prirodzenosť.

Biblické nebo je iné. Je to miesto, kde vystúpil Pán Ježiš Kristus. Anjeli to hovoria učeníkom: „*A ako v tom, čo odchádzal, upretým zrakom hľadeli do neba, tu hľa, dvaja mužovia sa postavili vedľa nich v bielom rúchu, ktorí aj povedali: Galilejskí mužovia, čo tu stojíte a hľadíte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol vzatý od*

vás hore do neba, príde tak, ako ste ho videli ísť do neba“ (Skutky 1:10-11). Pán Ježiš Kristus odchádza na miesto, kde je Boh Otec, a ktoré je nazvané *nebo*. Nevstupuje do nejakého stavu, ale vystupuje, bol vzatý a odišiel na miesto, ktoré skutočne existuje. Aj Skutky 7:55-56 hovoria o Štefanovi, ktorý pri svojej smrti uprel zrak do neba, na miesto kde bol Ježiš Kristus, a videl Syna človeka stáť po pravici Božej. Štefan vidí, že nebo je realita presne tak, ako Pán Ježiš zaslúbil: „*V dome môjho Otca je mnoho príbytkov; keby nebolo tak, povedal by som vám to, pretože vám idem prihotoviť miesto a keď odídem a prihotovím vám miesto, prídem zase a poberiem si vás k sebe, aby ste tam, kde som ja, aj vy boli“* (Ján 14:2-3). Pán Ježiš Kristus svojmu ľudu v nebi pripravuje miesto. Nie je to len nejaký stav, ale je to skutočné miesto a je tam skutočné prebývanie.

Aj apoštol Pavol hovorí o mužovi „ktorého poznám, neviem či v tele alebo mimo tela, že bol zbraný až do tretieho neba“. Tento výraz „tretie nebo“ hovorí o nebi, kde prebýva Boh. Normálne toto nebo svojimi očami nevidíme, ale veríme, že existuje. Týmto sa dostávame do druhej časti.

Aký význam alebo aký vzťah má toto nebo k nám tu na zemi a v tejto chvíli? Ako to súvisí s tým, čo tu zijeme?

Nuž, v prvom rade väčší, ako si myslíme a ako si mysleli ľudia v dobe, keď Pán Ježiš Kristus hovoril: „Náš Otče, ktorý si v nebesiach“. O izraelskom národe čítame v Písme ako o takom, ktorému táto realita uniká. Prečo? Pretože očakávajú pozemské kráľovstvo. Očakávajú pozemského kráľa, aj keď

poslaného od Boha. Očakávajú všetko v dimenziách tohto sveta, ktorý tu je a ktorý, ako vieme, sa raz pomíne. Celé ich zmýšľanie je o tomto: „Príde pravý Mesiáš, zvrhneme nadvládu Rimanov a budeme si kralovať!“ Preto Matúš tak často používa výraz „nebeské kráľovstvo“ a výraz „nebeský Otec“. Toto evanjelium Židom ukazuje, že „nebeský“ znamená inú realitu ako tú, na ktorú oni mysleli a čo videli svojimi očami. To je kráľovstvo, ktoré nebude nikdy zničené. To je kráľovstvo, kameň, o ktorom hovoril Daniel, že spadol z neba a pohltil celú zem. Nebeské kráľovstvo je preto aj nazvané nebeské, lebo prichádza z nebies, od Boha. Žiadne zemské kráľovstvo mu nemôže vzdorovať.

Keď pozeráme do nebies, uvedomujeme si, že je nebo, kde je dokonale vyjadrená Božia vláda, a že už teraz nebeské kráľovstvo je medzi nami. Vláda Krista je uskutočňovaná v jeho Cirkvi. Príde deň, keď Kristus, ako jediný Kráľ na zemi, bude verejne zjavený. Potrebujeme toto nastavenie mysle, pretože často všetko to, čo pre nás existuje, je to, čo so smútkom svojimi fyzickými očami vidíme okolo seba. A nie je to tak. Pravda je taká, že nebeské kráľovstvo už tu je a je reálne, aj keď je málo viditeľné. Kráľovstvo, ktoré, ako hovorí Pán Ježiš Kristus, prišlo nečakane a rastie.

Keď Pán Ježiš hovoril s Pilátom, povedal mu: „Nemal by si nado mnou moci, keby ti nebolo dané zvrchu, z neba“. A ďalej hovorí: „keby som chcel, požiadam Otca a dá mi pluky anjelov“. Tisíce anjelov by mu boli mohli prísť na pomoc.

O čom to hovorí? Len o tom, že kráľovstvo nebeské nie je nejaká ďaleká

realita. Je veľmi reálne a veľmi blízke. Čo vieme z Biblie o nás a o anjeloch? Anjeli sú nebeské bytosti. Ich primárne miesto prebývania sú nebesia. A predsa títo anjeli sú posielaní ako svätoslužobní duchovia, aby slúžili tým, ktorí majú zdediť spasenie. To znamená, že nebeskí anjeli skutočne prichádzajú a reálne nám pomáhajú. Možno sme na to veľakrát zabudli. Kiež by sme si uvedomovali, že je tu reálny nebeský svet.

O nás, o jeho deťoch, je povedané, že naše občianstvo je v nebesiach. Kam smeruje náš každodenný život, keď sme v Kristovi? Putujeme do nebies a všetko, čo sme tu na zemi vytvorili a dosiahli, jedného dňa tu dole zanecháme. Čo potom máme naozaj? To, čo naozaj máme, je skutočná nádej, že raz budeme s Kristom v nebi. Keď hovoríme: „skutočná nádej“, tak tým nemyslíme a nehovoríme: „možno, že“, ale hovoríme to s najväčšou istotou. *„Lebo vieme, že keby náš pozemský dom stánu bol zbořený, máme stávanie od Boha, dom, nie rukou učiněný, večný v nebesiach; lebo v tomto aj vzdycháme túžiac, že by sme si mohli obliecť naň svoj príbytok z neba“* (2. Korintským 5:1-2).

V liste Židom 11:26 je napísané, že „ľudia viery“ vyznávali, že sú cudzincami a pútnikmi tu na zemi, a že hľadali a túžili po lepšej, nebeskej vlasti. Náš život je život pútnictva na tejto zemi, nie život v domove. Preto keď povieme: „Otče náš, ktorý si v nebesiach“ – tak sú to nebesia, do ktorých putujú pútnici, ktorí sú v Kristovi. Dokonca v liste Efezským je uvedené, že je to miesto, kde v istom slova zmysle už sme: *„Ale Boh... spolu nás oživil s Kristom... a spolu vzkriesil a spolu posadil v ponebeských*

oblastiach v Kristu Ježišovi“ (Efezským 2:4-6). Ako tam sme? Sme tam spôsobom: „... váš život je skrytý s Kristom v Bohu“ (Kolosenským 3:3).

„Váš život je skrytý“ – čo to znamená? Samozrejme, neznamená to, že som tam pozične v tejto chvíli. Ale znamená to, že môj život a všetko, čo sa s nami odohráva, je už ukotvené na pevné miesto nebies, nie ako z nejstej zeme. Odohráva sa z pevného miesta nebies, kam smerujeme a kam vstupujeme. Tam je zabezpečený môj život, moje občianstvo v Kristovi. Tam je zaistené všetko, čo potrebujeme. Preto nebo má obrovský vplyv na nás a náš život v Kristu. Modlíme sa ako tí, ktorí, keď sa modlia k Bohu „Otče náš, ktorý si v nebesiach“, vedia, čomu veria. Naše myšlienky musia smerovať k Otcovi, ktorý je v nebesiach.

Nebo ovplyvňuje náš pohľad na spasenie. Naše spasenie je nebeské. Boh poslal svojho Syna z nebies na zem. Boh vzkriesil svojho Syna, dal mu nové vzkriesené telo a Ježiš Kristus vstúpil naspäť do nebies. A opäť z nebies sa Pán Ježiš Kristus vráti sem na túto zem. Vidíme, že nebesia majú obrovský dopad na našu zem? Keď hovoríme o našom spasení, nemôžeme nebo odseparovať a povedať: „to nemá s nami nič spoločné“. Náš Pán odtiaľ prišiel, náš Pán tam odišiel, náš Pán tam je a náš Pán sa odtiaľ vráti.

S nebom je spojené aj prebývanie Svätého Ducha v nás: „...čo vám je teraz zvestované skrze tých, ktorí vám zvestovali evanjelium v Svätom Duchu, poslanom z neba“ (1. Petra 1:12). Svätý Duch prišiel priamo z neba.

Ako je nebo prepojené s našim každodenným životom okrem pútnictva?

Napríklad takto: „*Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde mol' a hrdza kazí. Ale si zhromažďujte poklady v nebi*“ (Matúš 6:19). Vidíme dopad neba na každodenný život? Potrebujeme každodenne hromadiť svoj poklad v nebi – a to je možné len preto, lebo nebo existuje.

Vzhlíadajme do neba. Nie na hviezdy, aby sme ich uctievali ako Izraelci, ktorí sa klaňali hviezdám a Pán ich musel napomínať a trestať (Sofoniáš 1:5), ale aby sme, keď zdvihneme oči hore k nebu, vzhlíadali za atmosféru, za vesmír a vzhlíadali k Tomu, ktorý je za tým všetkým a nad tým všetkým, vládne nad tým všetkým a ktorý je náš Otec. To potrebujeme robiť – vzhlíadať k Otcovi, ktorý je v nebesiach, ktorý tam vládne.

Dokiaľ som nebol znížený, blúdil som; ale teraz ostríham tvoju reč.

Žalm 119:67

Výsady Božieho Otcovstva

Vy sa teda modlite takto:

Náš Otče, ktorý si v nebesiach, nech sa posväťí tvoje meno!

Matúš 6:9-13

Hovorili sme o „druhoch“ Božieho otcovstva (pozri článok „Sedem stránok Božieho otcovstva“, Solas číslo 6, str. 13-17). Dnes sa pozrieme na výsadu Božieho otcovstva. Takže výsada Božieho otcovstva! Čo je to za výsada, ktorú človek má, keď sa znovonarodí? Keď vie povedať: náš Otče, náš Otče! Je to výsada, ktorá úplne zmení jeho život. Človek, ktorý túto výsadu nepozná (ani ako kresťan), nebude poznať mnoho radosti a nebude poznať, čo to znamená s dôverou prísť k Bohu, pretože nikdy nedostane uspokojujúcu odpoveď na otázku: Ako mám vedieť, že Boh, ku ktorému prichádzam, mi chce odpovedať? Ako si mám byť istý, že chce urobiť niečo dobré pre mňa a že sa môžem na Neho obrátiť? Odpoveď znie: Je to preto, lebo je mojím Otcom. To je pravý dôvod a jednoduchá odpoveď. A predsa! Ak neviem, že Boh je mojím Otcom a neviem povedať: náš Otče, moje modlitby pôjdu ťažko. Nespasení ľudia nevedia povedať Bohu: náš Otče. Oni tento vzťah nepoznajú, neprecítili a nezakúsili ho. Keď sa ideme modliť, potrebujeme pristupovať s vedomím, že ten, ku ktorému pristupujeme, je nielen veľký Boh, ale je aj naším Otcom. Preto: Náš Otče, ktorý si v nebesiach. Aká výsada je byť Božie dieťa? Čo je to za výsada, že s ňou môžeme pristupovať k trónu milosti? Na túto výsadu sa v tomto článku pozrieme v niekoľkých bodoch. Začnem tým, čo to neznamená, že Boh je mojím Otcom.

To, že Boh je mojím Otcom, neznamená, že Boh sa zrieka niektorých svojich atribútov, ako sú spravodlivosť, dôstojnosť, svätosť, veľkosť. Existuje pomýlená predstava, že keď sa stanem Božím dieťaťom, už si môžem robiť, čo chcem, že Boh už pre mňa viac nie je svätý a preto Ho nemusím sväte a dôstojne uctievať. Výsada Božieho otcovstva ale jeho atribúty neodoberá. Prečo? Pretože Boh sa tým, že sa stal naším Otcom, nestáva menším vo svojom majestáte a charaktere. Je v nebesiach a stále má moc a vládu. Je to veľmi dôležitá pravda, pamätajme na to!

Mnohí si chcú z Boha urobiť istý druh „tatička“, „ocinka“ a myslia si, že to

dobře vyjadruje výraz *Abba*, ktorý apoštol Pavol uvádza v liste Rímskym 8:15 (tiež v liste Galatským 4:6). Ale slovo *Abba*, ktoré apoštol používa, nepoužíva tak, aby znížil dôstojnosť a slávu Boha Otca. Slovo *Abba*, ktorým volá Svätý Duch v srdciach tých, ktorí sa narodili z Boha (Gal 4:6), je slovo, ktoré vyjadruje detskú dôveru voči Otcovi, ktorého si nesmierne ctíme, vážime a milujeme. Nie je to typ otcovstva, kedy sa otec stáva rovnocenným partnerom detí a keď deti si k nemu môžu dovoliť, čo sa im len zachce.

Keď Pán Ježiš povie: *Otče náš*, tak náš Otec, ktorý je v nebesiach, je Boh Písem – ako Starej tak aj Novej zmluvy.

Nádherne privilegium jeho detí je v tom, že k tomuto Bohu môžeme prísť s plnou dôverou a povedať: *Náš Otče* a takto začať svoju modlitbu.

V ďalšom si povieme, čo táto výsada znamená pozitívne.

Prvá výsada Božieho Otcovstva znamená, že Boh má v srdci opravdivý, hlboký, rozhodný a nemenný postoj lásky k tým, ktorým je Otcom. Nie tak, že sem-tam urobí nejaký čin lásky tým, ktorým je Otcom. Je veľký rozdiel medzi tým, keď niekto sem-tam učiní niekomu z dobročinnosti čin lásky, a tým, keď v hĺbke Božieho srdca existuje hlboký postoj lásky, ktoré On má ku svojim deťom.

Pomerne veľmi rýchlo, keď sme Božie deti, si môžeme myslieť, že dnes ma Otec má rád, ale zajtra už nie. Sme veľmi rýchli povedať, ako veľmi ma Otec miluje, keď mi teraz požehnal zdravie, ale ako je to vtedy, keď príde čas nemoci? Zabudneme na to, alebo si aj ďalej myslíme, že Boh ma má stále rád? Jeho láska je nasmerovaná k tebe ako Jeho stály a nemenný postoj.

Samozrejme, prejavy Božieho otcovstva nemusíme vnímať stále rovnako, ale jeho postoj je ako vrch, ktorý sa nepohne. Slnko svieti aj vtedy, keď ho zakryjú mraky a my ho práve nevidíme. Toto je Boží postoj k nám. Pamätaj, že keď ideš v modlitbe k Otcovi modliť sa: *Náš Otče* a keď vidíš mraky, musíš vedieť to, čo Pán povedal svojím učeníkom: *Otec vás má rád* (Ján 16:27). K Bohu máme prichádzať s očakávaním, že On vo svojom srdci prechováva k nám lásku.

Ale ako mám vedieť, že Boh má ku mne naozaj stály postoj lásky a nie len chvíľkový záujem?

Prvá vec je táto: Ak by mal len chvíľkový záujem, nemohol by prehlásiť: *„večnou láskou som ťa miloval a preto som ti ustavične činil milosť“* (alebo iné preklady: *„zachoval milosť“*). Keby toto nebol Boží stály postoj, ale len chvíľkový, Boh by toto o tebe a voči tým, ktorých si vyvolil, nikdy nepovedal. Nemohol by povedať: *„Milujem vás“* (Malachiáš 1:2). Keď sa ho opýtali: *„Ako vieme, že nás miluješ?“* Boh im odpovedal: *„Či nebol Ezav Jakobovi bratom? hovorí Hospodin. A miloval som Jakoba“*.

Boh ťa miluje večnou láskou: *„A milujem ťa večnou láskou, preto ti ustavične činím milosť“* (Jeremiáš 31:3). Odveká láska nie je vec náhodného chvíľkového záujmu. Je to vec postoja k tebe, ktorý je dlhší ako existencia tejto Zeme.

Ďalšia vec: Keby to bol len chvíľkový záujem a nie trvalý postoj, bol by pravdepodobne závislý od okolností a znamenalo by to, že keď by sme boli dobrí, Boh by nám bol Otcom, ale keď sa pošmykneme, padneme, alebo keď ideme svojou vlastnou cestou, Boh by od nás odobral svoju lásku. Písmo však uvádza: *„Ale Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám, že keď sme my ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás“* (Rímskym 5:8).

To, čo by sme očakávali, je, že Boh by nám bol Otcom a mal by o nás záujem až vtedy, keď sme už obrátení. Ale text Rímskym 5:8 hovorí: Jeho otcovská láska voči nám, ktorá si zaumienila mať nás jedného dňa, myslela na nás ešte pred tým, ako sme sa obrátili a poslal svojho Syna, aby zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešni. Ak už by nás niekedy nemal mať rád, malo by to byť v čase, keď sme boli neobrátení, keď sme Jeho

Syna nepoznali. Boží postoj lásky je však zakorenený hlboko v Božom srdci, ktorý trvá večne a trvá za všetkých okolností, aby tým, ktorých miluje, činil dobre.

Ďalej: „*ktorý neušetril vlastného Syna, ale Ho ta dal za nás všetkých, či nám Ním potom i všetko nedaroval?*“ (Rímskym 8:32). Odpoveď je, že daroval nám Syna a s ním nám daroval všetko. A ak nejaký vzťah Boh myslí vážne na tomto svete, tak je to vzťah k tým, ktorých Kristus vykúpil – a to preto, kým Kristus je.

Pamätaj na tieto veci. Výsada plynúca z Božieho otcovstva znamená, že Božie srdce je pri tebe. Úprimne povedané, my tomuto niekedy neveríme. Nezdá sa nám to, lebo si nevieme predstaviť, ako by nás Boh mohol milovať v našich pádoch, v našich zlyhaniach.

Niekedy povieme: necítim Božiu lásku! Môže byť, že teraz necítiš Božiu lásku, ale bez ohľadu na to platí: Boh má v srdci opravdivo hlboký a nemenný postoj lásky k svojim deťom. Boh nie je Otec, ktorý ťa dnes objíme a pobožká a zajtra odhodí.

Druhá výsada plynúca z Božieho otcovstva: Jeho deti majú neustály prístup do Jeho prítomnosti.

Najužšie spoločenstvo aké existovalo s Bohom, symbolizované v čase Starej zmluvy bolo, keď veľkňaz raz do roka na sviatok zmierenia vstúpil do svätyne svätých a tam bol priamo v Božej prítomnosti. Ostatní museli stáť za istým múrom (oponou) a potom bol ďalší múr, za ktorým stáli pohanovia. List Efezským hovorí, že Kristus svojou smrťou zbúral tento priehradný múr, ktorý oddeľoval židov a pohanov, ale súčasne obojich aj od Boha. Ježiš Kristus „...prišiel a zvestoval pokoj vám ďalekým

a pokoj blízkym, lebo skrze neho máme prístup oboji v jednom Duchu k Otcovi“ (Efezským 2:17-18). Slovanami *pokoj ďalekým a blízkym* sa odvoláva na tých, ktorí boli ďalekí a blízki zmluvám zaslúbenia, totiž židov a pohanov. Teraz obrátení zo židov i pohanov, z oboch skupín, máme rovnaký druh pokoja a skrze Krista oboji prístup v jednom Duchu k Otcovi. Múry sú zbúrané, máme prístup k Otcovi. To je obrovské privilegium.

Inými slovami: opona je roztrhnutá. A nielen prísť prvýkrát k Bohu a nájsť zmierenie, ale nájsť skrze Krista Otca v Bohu. Toto rovnako prichádza s naším spasením: „*Ospravedlnení súc teda z viery máme pokoj blížiti sa k Bohu skrze svojho Pána Ježiša Krista*“ (Rímskym 5:1).

Tretia výsada. Keď Boh je našim Otcom, môžeme od neho očakávať nielen dobré veci, ale najlepšie veci a najväčšiu láskavosť: „*A ktorýže z vás otec by bol taký, aby svojmu synovi, keby ho prosil za chlieb, podal kameň?! Alebo aj za rybu, či mu azda miesto ryby podá hada? Alebo aj keby prosil za vajce, však mu len nepodá škorpióna?! Ak teda vy, súc zlí, viete dávať svojim deťom dobré dary, o koľko skôr dá Otec z neba Svätého Ducha tým, ktorí ho prosia!*“ (Lukáš 11:11-13). Tu je opísaná nádherná dobrota a Božia štedrosť.

Čo očakávaš od Boha, keď prichádzaš k Nemu? Existuje predstava, že Boh má v ruke palicu a to je všetko. Je pravda, že Boh má v ruke aj výchovnú palicu pre svoje deti. V liste Židom sa píše, že keby nás nekáral, tak to by znamenalo, že sme cudzoložnáta (tí, ku ktorým nie je viazaný rodičovským putom) a nie jeho deti. Boh svoje deti na správnom mieste, v správny čas a správnym spôsobom výchovne kára a napráva. Máme mu

byť za to vdáční, lebo je to prejav lásky a toho najlepšieho pre nás.

Je povzbudivé vidieť trpiacich kresťanov, ktorí miesto toho, aby sa ľutovali, povedia: Boh vie, že toto je pre mňa to najlepšie, ďakujú mu a prosia, aby ich z tohto trápenia vyviedol. Je to úžasné svedectvo, lebo títo poznali, že Boh je dobrý. „*Okúste a vidzte, že dobrý je Hospodin; blahoslavený muž, ktorý sa utieka k nemu*“ (Žalm 34:9).

Jób, aj keď prechádzal všelijakými skúškami, utrpením a pokušeniami, poznal Božiu dobrotu, a neprestal Bohu dôverovať. Očakávajme od Boha tie najlepšie veci, pretože je naším Otcom skrze Pána Ježiša Krista.

Štvrtá výsada je: Všetko o nás vie. Aká je to výsada? Vieme, že Boh vie o všetkých ľuďoch všetko, ale obzvlášť si toto uvedomujeme, keď sme vo vzťahu s Ním ako jeho deti.

Je povzbudivé pristupovať k Bohu ako k Otcovi s vedomím, že On o nás všetko vie. Boh vie, kde si padol. Boh vie, s čím zápasíš. Boh vie, kde a ako si zlyhal. Boh vie všetky veci. Keď si krivo obvinený, Boh vie, aká je pravda. Keď ti iní ublížia, Boh vie, že ti bolo ublížené neprávom, ak to bolo neprávom. Keď ťa ohovoria iní, Boh vie, že si bol neprávom ohovorený a pohanený. A naopak, keď si ty zlyhal, Boh to vie a ty môžeš k Nemu prísť s celou úprimnosťou a povedať: Otče, ty vieš všetko, zlyhal som, zhrešil som, odpusť mi. Nechod' k Bohu ako pokrytec. Keď k Bohu prichádzaš, nehraj sa na niečo, čo nie si. Chod' k nemu, ako k tebe prichádza tvoje dieťa, či sa má dobre alebo zle.

Môžeme pred Otcom plakať a nehanbiť sa. Môžeme sa radovať a nehanbiť sa. Môžeme vyznať tie najšpinavšie

hriechy a mať smelú dôveru skrze Pána Ježiša Krista, že Otec nás neodmietne a nepošle preč. Toto je obrovská výsada, ktorú nám Božie otcovstvo prináša.

Spomeňme si, ako Boh v takýchto situáciách reaguje: „*A vstal a prišiel k svojmu otcovi. A ešte keď bol ďaleko, uvidel ho jeho otec a bol pohnutý milosrdenstvom. A bežal a padol mu okolo krku a bozkával ho*“ (Lukáš 15:20). Otec ešte len zďaleka vidí naše pokánie a je pohnutý milosrdenstvom.

Sú chvíle, keď sa zatvrdíme a Boh musí na nejaký čas skryť svoju tvár pred nami, i keď neprestáva nám byť Otcom. Ale keď vstúpime do seba a prídeme k Nemu, nájdeme ďaleko viac milosrdenstva, ďaleko viac prijatia, ako by sme očakávali. Prečo? Lebo On o nás vie a má srdce k nám pohnuté milosrdenstvom.

„*Ako sa zľutováva otec nad svojimi deťmi, tak sa zľutováva Hospodin nad tými, ktorí sa ho boja; lebo on zná, aké sme my tvory, pamätá na to, že sme prach*“ (Žalm 103:13-14). On sa zľutováva nad nami a súčasne platí, že vie, aké sme tvory. Zľutováva sa nad nami v situáciách, v ktorých sme a pamätá, že sme len prach. „*A budú moji, hovorí Hospodin Zástupov, na deň, ktorý ja učiním, zvláštnym vlastníctvom, a zľutujem sa nad nimi, ako sa zľutuje človek nad svojím synom, ktorý mu slúži*“ (Malachiáš 3:17).

Nesmierne povzbudzujúce je pristupovať k Otcovi s vedomím, že všetko o nás vie. Neskrývaj preto pred ním nič, nebuď pokrytcom, lebo o tebe všetko vie a nauč sa v skutočnom význame hovoriť: *Abba, Otče*. Prichádzaj s detskou dôverou aj vtedy, keď sa veci podaria, ale aj vtedy, keď sa nepodaria. Keď je ťažko, aj keď je dobre.

Ďalšia, piata výsada. Keď Boh je naším Otcom, neponechá nás napospas nás samých alebo diabla. „*Moje ovce... nikto ich nevytrhne z mojej ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých, a nikto ich nemôže vytrhnúť z ruky môjho Otca*“ (Ján 10:27-29).

Čo tu hovorí Pán Ježiš? Že nikto Jeho ovečky, ktoré si vykúpil, nevytrhne z Jeho ruky a nikto ich nemôže vytrhnúť z ruky Jeho Otca. Keď nás Pán Ježiš Kristus drží v svojej ruke, v skutočnosti je to Boh, ktorý nás drží vo svojej ruke. Text hovorí, že tak ako moja (Ježiša Krista) ruka drží tých, ktorí sú moji, tak ich drží ruka môjho Otca. Môžeme si byť istý, že Otec nestratí ani jedno svoje dieťa. Veď si ich zamiloval a vykúpil vo svojom Synovi. Boh nezmení svoj postoj nikdy, a preto mu ich nikto nevytrhne z jeho ruky. A rovnako platí: „...*ani smrť ani život ani anjeli ani vrchnosti ani moci ani prítomné ani budúce veci ani vysokosť ani hlbokosť ani niktoré iné stvorenie nebude môcť odlúčiť nás od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi*“ (Rímskym 8:38-39). Nikto nás nebude môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi. Toto je výsada, mať Boha za Otca.

Šiesta výsada Božieho otcovstva je v tom, že je isté, že bude k nám štedrý. Prosíme o niečo a dostaneme viac. Niekedy neprosíme a predsa dostaneme to, čo potrebujeme. Lukáš 12:32 hovorí v takýchto pojmach: „*Neboj sa, malé stádočko! Lebo sa zaľúbilo vášmu Otcovi dať vám kráľovstvo!*“ Je to najväčšie bohatstvo, aké ľudská bytosť môže kedy mať. To je štedrosť, ktorú nesmieme prehliadnuť. Alebo to, že sme spoludeičmi Kristovými: „*A jestli detmi, teda aj*

dedičmi, dedičmi Božími a spoludeičmi Kristovými“ (Rímskym 8:17).

Nenechá nás odísť naprázdno spred svojho trónu. Kedy odišlo Božie dieťa naprázdno spred Božieho trónu? Jedine vtedy, keď tam prišlo v pokrytectve alebo keď tam nešlo vôbec. Keď neprosíme, tak nič nedostávame.

Siedma výsada. Keď Boh je naším Otcom, tak žehná nielen nám, ale aj ďalším deťom. Rozmýšľali sme niekedy prečo v tejto modlitbe je: *naš Otec*? Ja verím, že jeden z dôvodov je ten, že pred Bohom nikdy nie sme sami. V tej istej chvíli snád' milióny Božích detí prichádzajú k Božiemu trónu. Chodia, prosia a dostávajú. Videl si, že Boh žehná aj iným Božím deťom? Videl si, že Boh žehná tvojim kamarátom, priateľom kresťanom? Videl si, že iní sa modlia a dostávajú? Nech ťa povzbudí slovíčko *naš Otče*, nielen v zmysle: *môj Otec*, ale v zmysle plurálnom. Otec všetkých, ktorí Ježiša Krista majú za Pána. Nech ťa povzbudí, že všetkým, ktorí ho prijali, dal právo a moc stať sa deťmi Božími. Všetkým. Nie len iným, ale aj mne. Pretože *naš Otče* zahŕňa mňa a aj tých ostatných.

Ôsma výsada. Keď povieme: *naš Otče*, pamätaj, že nikdy nie sme pred Ním sami aj preto, lebo s nami je tam Jeho Syn Pán Ježiš Kristus a prihovára sa za nás. Som presvedčený, že toto je najväčšie privilegium, aké môžeme mať – a máme ho. Pán Ježiš Kristus tam je a prihovára sa za nás. „*Lebo nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol súcitiť s našimi slabosťami, ale pokúšaného vo všetkom, podobne nám, bez hriechu. Pristupujme teda so smelou dôverou ku trónu milosti, aby sme dostali milosrdenstvo a našli*

milosť na pomoc v pravý čas“ (Židom 4:15-16). Prečo máme pristupovať so smelou dôverou? Pretože Pán Ježiš tam je a prihovára sa za nás. Pán Ježiš s nami súcíť a rozumie nám.

Pristupujme teda k Otcovi, keď je naším Otcom skrze Pána Ježiša Krista. Miluje nás, je otvorený nás počúvať, je štedrý a vie o nás všetko. Je milosrdný k nám. Môžeme očakávať od Neho tie

najlepšie veci pre nás. Nenechá nás napospas nepriateľa. V Jeho srdci je opravdivý, hlboký, nemenný postoj lásky k nám. Nadovšetko Jeho Syn tam stojí a prihovára sa za nás. Pristupujme teda so smelou dôverou.

Nech vedomie, že Boh je náš Otec, nech táto výsada pozdvihne našu modlitbu a nech sa premení toto privilegium na obrovský úžitok.

Osem kráčaní v liste Efezským

List Efezským bol nazvaný aj korunou Pavlovej teológie a aj listom tretieho neba. Malé porovnanie niektorých listov: V liste Rimanom je písané o potrebe viery, v liste Židom o dôležitosti viery, v liste Galatským hlavnou témou je sloboda kresťanskej viery a v liste Efezským bohatstvo kresťanskej viery. List Efezským hovorí sedemkrát o tomto našom bohatstve a to vo veršoch: 1:7; 1:11; 1:14; 1:18; 2:7; 3:7; 3:8-16. Potrebujeme rozjímať a oceňovať hĺbku jeho milosti, ale v tomto článku sa chceme venovať ôsmim spôsobom krácania kresťana tak, ako sú opísané v tomto liste.

Komu bol list Efezským napísaný?

To je prvá otázka, na ktorú chceme poznať odpoveď. Odpovedá na ňu verš: *Pavel, apoštol Ježiša Krista, vôľou Božou, svätým, ktorí sú v Efeze, a verným v Kristu Ježišovi (1:1) a verš: tak, ako si nás v ňom vyvolil pred založením sveta, aby sme boli svätí a bezvadní pred ním, v láske (1:4).* V nich sú uvedené štyri oslovenia, ktorými sa Božie slovo prihovára čitateľovi a dáva dobrú definíciu toho, kto je kresťan. Tieto štyri veci môžeme aplikovať na seba. Čiže: Pavol, apoštol Ježiša Krista, píše svätým v Efeze.

V tomto liste máme deväťkrát spomenuté meno *svätý*. Svätý – to je prvý opis/charakteristika kresťana. Biblia

hovorí, že vy ste svätí, keďže veríte v Pána Ježiša Krista. Veriaci v Ježiša Krista sú nazvaní svätými. Pavol píše, že v meste Efez, kde je veľa nemorálnosti, sú (existujú, nachádzajú sa) aj svätí. To je druhá charakteristika svätých (veriacich): žijú uprostred skazeností a nemorálností a napriek tomu sa zachovávajú vo svätosti (morálnej čistote). Po tretie: sú verní – bez vernosti niet žiadnej svätosti. A po štvrté: sú v Ježišovi Kristovi. Vidíte, sme ponorení v osobu Pána Ježiša Krista. Nie sme v Mojžišovi, nie sme v niekom inom, alebo v nejakom náboženstve, nie sme v nejakej cirkvi, ale v Ježišovi Kristovi. Nie je to nádherné? Predtým sme boli vo svete, teraz sme v Ježišovi Kristovi.

V prvej kapitole je veľa ďalších opisov, kto je kresťanom alebo veriacim:

Veriaci sú ľudia, ktorí sú požehnaní už od minulosti, od večnosti (verš 3). Veriaci sú vyvolení, vybraní ľudia (verš 4)..

„...predurčiac nás k synovstvu skrze Ježiša Krista cieľom neho podľa ľúbosti svojej vôle na chválu slávy svojej milosti, ktorou nás omilostil v tom Milovanom.“ (verš 5-6).

Sme vykúpení ľudia (verš 7). Sme ľudia, ktorým je odpustené (verš 7), sme veriaci (verš 13) a sme zapečatení v Kristovi (verš 13).

Jedno slovo sa v liste Efezským často opakuje. Je ako rytmus tohto listu. Objavuje sa v ňom osemkrát a hovorí o ceste alebo kráčaní kresťana. V ďalšom sa pozrieme na týchto osem kráčaní.

Prvé kráčanie

Prvý spôsob chodenia je naše chodenie v minulosti: *„Aj vás, ktorí ste boli mŕtvi vo svojich previneniach a vo svojich hriechoch, v ktorých ste kedysi chodili podľa veku tohto sveta, podľa kniežata mocností povetria, ducha to, ktorý teraz pôsobí v synoch neposlušnosti“* (2:1-2). Je to chodenie neobráteného človeka, ktorý je mŕtvy vo svojich previneniach. Boli sme v skutočnosti v temnote a boli sme deti hnevu a neposlušnosti. Vládol nám diabol a svojou prirodzenosťou sme si zasluhovali Boží hnev.

Toto postavenie bolo naozaj strašné, lebo sme boli bez nádeje a bez pomoci a nemali sme žiadnu nádej pre nebo. Keď sme boli neveriaci, naša filozofia bola: jedzme, pime, pretože zajtra zomrieme. Boli sme bez Krista a nemali sme s Ním žiadne spoločensťvo. Nepoznali sme Božiu vôľu. Boli sme držaní

satanom a kontrolovaní správou sveta a jeho systémom. Boli sme prevrátení, alebo pokazení svojou vlastnou kultúrou a odsúdení do zatratenia. Používam tieto slová, aby sme si dobre uvedomili, že naša minulosť bola veľmi škaredá, zlá a boli sme naozaj bezmocní a bezbranní v tomto postavení a chodení. Pavol píše, že toto je spôsob, akým sme kráčali v minulosti. Z toho stavu, podľa listu Kolosenským, sme boli vytrhnutí z moci temnoty a premiestnení do kráľovstva Syna (Kolosenským 1:13).

Druhé kráčanie

Druhý spôsob chodenia je chodenie vo viere. *„Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil. Lebo sme jeho dielom, stvorení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Boh vopred pripravil, aby sme v nich chodili“* (Efezským 2:8-10). Prvá chôdza bolo kráčanie v minulosti. Druhé kráčanie je kráčanie, ktoré je prejavom viery. Je to chodenie, v ktorom svoje spasenie preukazujeme svojimi skutkami. Nie zarobiť si spasenie skutkami, ale svojimi skutkami ho preukázať (dokladovať), pretože naše spasenie v nás bolo už vykonané cez Ježiša Krista. Pretože nie je absolútne nič, čo môžeme spraviť, aby sme si zaslúžili spasenie.

Ale Boh... (2:4). V minulosti sme boli mŕtvi, *ale Boh* pre nás niečo spravil. Boli sme *oživení* (2:5), boli sme *vzkriesení* spolu s Kristom (2:6). *„Lebo sme jeho dielom, stvorení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Boh vopred pripravil, aby sme v nich chodili“* (2:10).

Naozajstné obrátenie a naozajstné pokánie sú veľmi dôležité. Boli sme zachránení, aby sme pracovali. Na futbalovom zápase vidíme divákov, ktorí sedia a dívajú sa. Ale v cirkvi nie sú žiadni sediaci a dívajúci sa diváci, všetci niečo robíme. Sme zachránení, aby sme slúžili, a to je to správne slovo – aby sme slúžili. Boh pripravil pre nás skutky, dobré skutky, aby sme v nich chodili, aby sme cez ne ukázali, demonštrovali, svoje spasenie. *Lebo sme jeho dielom...* a preto sa to od nás očakáva.

Tretie kráčanie

Tretí spôsob chodenia. „*Prosím vás teda ja, väzeň v Pánovi, žeby ste chodili hodne povolania, ktorým ste povolani*“ (4:1). Potrebujeme kráčať a kráčať hodne, aby náš život, naše správanie, naše chodenie, bolo v súlade s tým, v čo veríme. Hovoríme: Kráčaj, ako hovoríš! Náš život by mala byť naozajstná a kompletná harmónia. Náš život potrebujeme dostať do rovnováhy tak, aby zodpovedal povolaniu, do ktorého sme povolaní. Napriek tomu, že žijeme v hriešnom svete, Biblia nás volá, aby sme boli iní: Budme v súlade s tým, čo vyznávame.

Štvrté kráčanie

Štvrtý spôsob chodenia. „*To teda hovorím a osvedčujem v Pánovi, aby ste vy už viac nechodili, ako aj ostatní pohania chodia, v márnosti svojej mysle*“ (4:17). Na tomto mieste, tak isto ako aj vo verši 25, nás žiada, aby sme kráčali v pravde: „*Preto zložiac lož, hovorte jeden každý pravdu so svojim blížnym, lebo sme si navzájom údmi*“. Hovoríme pravdu, aby naše chodenie bolo chôdzou pravdy

a nie klamstiev. Pamätajte, že diabol je otcom klamstiev, ale my sme Božie deti a preto máme jeden s druhým hovoriť pravdu. Keď čítame kapitolu 4, čítame v nej o mnohých veciach, ktoré máme zo svojho života vynechať. *Prvá vec* je vo verši 25: *neklamte jeden druhému*. Ďalej vo verši 26: *žiaden hnev*, pretože hnev muža nie je v súlade s Božou vôľou. Verš 28: *nekradni, ale pracuj a udeľuj núdznu pomoc*. Verš 29: *napomínajte sa v láske*, čo znamená, aby žiadne zlé slovo nevychádzalo z našich úst. Verš 30: *nezarmucujte Svätého Ducha*, ale buďte ním plnení. Verš 31: *nech horkosť, prchkosť, rúhanie nie sú vo vašom živote*. Posledný verš tejto kapitoly, verš 32: *buďte dobrotiví, milosrdní odpúšťajúci si*. Žiadne miesto pre neodpúšťajúceho ducha a postoj.

Piate kráčanie

Piaty spôsob chodenia je chodenie v láske. „*A tak buďte nasledovníkmi Božími ako milované deti a choďte v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal sám seba za nás ako posvätný dar a obeť Bohu na príjemnú vôňu upokojujúcu*“ (5:1-2). Slová: *buďte nasledovníkmi Božími* znamenajú napodobňovanie Boha.

Hovoríme: aký otec, taký syn. Keď Boh je náš Otec, tak aj my by sme mali byť ako On. Potrebujeme napodobňovať Boha a v našom kráčaní je to veľmi dôležité. Kráčajme v láske, a to znamená, že milujme na prvom mieste Boha, milujme Pána Ježiša Krista. A veľmi vrúcne milujme bratstvo. Za normálnych okolností milujeme samých seba, ale biblický opis lásky je ten, že láska sa rozpína, aby sa dostala k ďalším a zastrešila ich. Tu si pripomenieme aj verš: „*My vieme,*

že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov“ (1. Jánov 3:14).

Šieste kráčanie

Šiesty spôsob chodenia je chodenie v čistote. „a obliekli si nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy“ (4:24). Pavol hovorí, že naša chôdza je chôdzou v čistote nového stvorenie, nového človeka. Kráčame v novote života. Podobne je to uvedené aj vo verši: „ako Kristus..., tak aj my chodili v novote života“ (Rímskym 6:4). Kráčame ako deti svetla. Od nespasených by sme mali byť tak odlišní, ako je deň odlišný od noci a tak rozdielni, ako je svetlo rozdielne od tmy. Áno, v minulosti sme boli temnotou (5:3-6), ale teraz sme deti svetla (5:8), preto nech vaše svetlo svieti pred ľuďmi (Matúš 5:14-16). Preto potrebujeme kráčať ako svätí (oddelení): „A nezúčastňujte sa s neposlušnými na jalových skutkoch tmy, ale ich radšej ešte kárajte“ (5:11). Žiadne spoločenstvo s neplodnými skutkami tmy, ale radšej ich kárajte.

Siedme kráčanie

Siedmy spôsob chodenia. „Teda hľadte, ako by ste sa správne chovali, nie ako nemúdri, ale ako múdri, vykúpujú si čas, lebo dni sú zlé. Preto nebudte nerozumní, ale rozumejúci, čo je vôľa Pánova“ (5:15-17). Nebudme blázni, ale kráčajme múdro. Hľadme, aby sme sa správne chovali, teda múdro. Čo znamená, aby sme jednoducho kráčali presne tak, ako by sme mali: Verne, správne, svedomito, a aby sme sa vyhli diablovým nástrahám. Keď takto dôkladne a dôsledne kráčame podľa Božieho slova, uchráni nás to od padnutia. Takto isto

je to uvedené aj vo verši: „A tak ostatne, bratia, prosíme vás a napomíname v Pánu Ježišovi, aby ste v tom, ako ste prijali od nás, ako sa máte chovať a lúbiť sa Bohu, ako sa aj chováte, aby ste v tom ešte väčšmi hojnili“ (1. Tesalonickým 4:1).

Ôsme kráčanie

Ôsmy spôsob chodenia. „Ostatne, moji bratia, mocnejte v Pánovi a v sile jeho vlády. Oblečte si celú zbraň Božiu, aby ste mohli obstáť proti taktike a úskočnosti diablovej...“ (6:10-20). Verše 10 až 20 šiestej kapitoly opisujú naše kráčanie ako bojovníka. Opisujú výstroj a výzbroj bojovníka, alebo vojaka, ktorá nám je daná. Ak sa nám nedarí v našom kresťanskom zápase, ak prehrávame, neobviňujme niekoho iného alebo svet. Prečo? Pretože Boh nám dal komplet všetku výstroj a výzbroj, ktorú potrebujeme, aby sme bojovali v tomto kresťanskom boji. Preto sme vyzývaní, aby sme si obliekli celú túto výzbroj, aby sme dokázali v boji obstáť.

Prešli sme osem kráčaní, osem druhov chôdze, ktoré v liste Efezským nachádzame.

Vo veršoch 23 a 24 šiestej kapitoly je päť slov, ktoré všetko toto spomenuté chodenie sumarizujú. Sú to: *Pokoj, láska, viera, milosť a neporušiteľnosť*. To je sumár toho všetkého, čo nájdeme v liste Efezským. Kristus je náš *pokoj*, (2:14). On je Božou *láskou* v našich životoch. Cez neho môžeme mať *vieru*, Božiu *milosť* a *neporušiteľnosť*.

Preto nech Božia milosť uschnopí každého z nás kráčať hodne a slúžiť Pánovi, pretože sme zachránení, aby sme mu slúžili.

Baránok na tróne

Zjavenie 5:1-14

Píše sa rok 2010 po Kristu. Dejiny ľudstva trvajú už celé tisícročia. Vieme, že majú svoj počiatok. Ale majú i svoj koniec? A čo je ešte dôležitejšie – majú i svoj cieľ? Existuje nejaký plán, či scenár, podľa ktorého sa dejiny vyvíjajú a nejaký cieľ, ku ktorému smerujú? Áno, existuje. Dôkazom je kniha, ktorú Ján vidí vo svojom videní. Obsahom tejto knihy je Boží plán s týmto svetom i s Božím ľudom, s cirkvou. Dejiny sa nevyvíjajú sami od seba, od ničoho k ničomu. Dejiny majú svoj počiatok i koniec v Bohu. Boh stojí na ich počiatku i na ich konci. On má svoj plán a zámer, ktorý neomylnne prevedie a privedie k svojmu cieľu. Lenže je tu jeden problém. Kniha, ktorú Ján vidí po pravici Boha, je zatvorená a zapečatená. To znamená, že jej obsah je skrytý. Nielen pre nás, ale dokonca aj pre obyvateľov neba, anjelov. A tak vo chvíli, keď sa ukáže táto kniha, v nebi nastáva dramatická situácia, ktorá sa odohráva v troch dejstvách.

Prvé dejstvo – hľadanie (verše 1-4)

Od Božieho trónu prichádza anjel s otázkou: Kto je hoden otvoriť knihu a zrušiť jej pečate? Čo vlastne znamená otvoriť knihu a zrušiť jej pečate? V tom čase sa pečatili úradné dokumenty, napr. i testamenty, posledná vôľa. Odstrániť pečat' zo zapečateného dokumentu mohol len splnomocnený vykonávateľ poslednej vôle. Táto kniha po Božej pravici má tiež charakter testamentu, Božej vôle. A teraz ide o to, kto sa stane jej vykonávateľom. Kto uskutoční Boží plán v dejinách a privedie ho až do víťazného konca. Boh splnomocní vykonať svoju vôľu toho, kto splní dôležitú podmienku – že bude hoden. Byť hoden, či hodný, znamená byť nositeľom takej mravnej a duchovnej kvality, ktorá dosiahne uznanie i v očiach samotného Boha. A tak sa začína hľadanie toho, kto je nositeľom takejto kvality, komu môže Boh zveriť budúcnosť sveta do rúk. Hľadanie začína najprv v nebi medzi nebeskými bytosťami, potom pokračuje na zemi medzi obyvateľmi zeme

a nakoniec končí i pod zemou v ríši mŕtvych. Ale hľadanie je neúspešné. Nikto, ani vo svete viditeľnom, ani vo svete neviditeľnom sa nenašiel, kto by bol hoden vziať knihu z Božej ruky, oznámiť jej tajomstvá a vykonať Božiu vôľu s týmto svetom. Tak prvé dejstvo, dejstvo neúspešného hľadania končí veľkým plačom apoštola Jána. Prečo tento plač? Pretože ak kniha zostane zapečatená, jej obsah zostane pre nás navždy skrytý. Nikdy sa nedozvieme, či Boh má nejaký plán s týmto svetom a ak áno, aký je ten plán. Nikdy sa nedozvieme, či dejiny majú vôbec nejaký zmysel, či smerujú k nejakému cieľu, či majú svojho víťaza. A čo je ešte horšie – ja sa nikdy nedozviem, či môj individuálny život má nejaký zmysel, nejaké určenie. Či som len bezvýznamnou kvapkou v mori národov, zrníčkcom prachu vo vesmíre, alebo či Boh má aj so mnou osobne nejaký plán a zámer. Ak kniha zostane zapečatená, kto mi vysvetlí zmysel ľudských dejín i zmysel môjho života? Kto mi dá odpoveď na

základné otázky – odkiaľ som prišiel, kto som a kam smerujem? Zatvorená kniha znamená, že pre mňa zmysel všetkých vecí navždy zostane tajomstvom. Takže vedieť, že existuje kniha, v ktorej je zapísaný Boží plán s týmto svetom i so mnou, ale nevedieť, aký je tento plán, je naozaj na plač. Jánov veľký plač je plačom hlbokého sklamania, pretože s knihou po Božej pravici sa spájali všetky nádeje Božieho ľudu do budúcnosti. Ale zatvorená kniha marí tieto nádeje. Čiže prvé dejstvo, dejstvo neúspešného hľadania končí Jánovým plačom.

Druhé dejstvo – nájdenie (verše 5-7)

Druhé dejstvo však začína nádejne. Ján sa dozvedá, že už nemusí plakať, lebo predsa sa niekto našiel, kto je hoden otvoriť knihu a oznámiť jej tajomstvá. A tak spolu s Jánom v napätí čakáme, kto je hoden otvoriť testament a splniť Božiu vôľu v dejinách ľudstva. Kto je ten, komu Boh môže zveriť budúcnosť sveta do rúk? Najprv je predstavený ako *vítaný lev*, ktorý podľa zaslúbenia mal prísť z pokolenia Júdovho a z rodu Dávidovho. A tak spolu s Jánom čakáme, kedy sa na scéne zjaví tento lev. Ale v tom nastáva veľké prekvapenie. Miesto leva sa ukáže *Baránok*, miesto obrazu moci, ktorú symbolizuje lev, vidíme obraz slabosti a bezmocnosti, ktorú symbolizuje baránok. Toto je víťaz? Toto má byť vykonávateľ Božej vôľe? Áno, práve Baránok je splnomocnený k tejto úlohe, lebo má sedem rohov, čo je symbol dokonalej moci, symbol všemohúcnosti. A má sedem očí, čo je symbol dokonalej múdrosti a poznania, symbol vševedúcnosti. Ale prečo je práve Baránok splnomocnený stať sa vykonávateľom Božej vôľe? Čo je to, čo

Baránka robí hodným v Božích očiach? Je to jeho víťazstvo, ktoré vydobyl svojou smrťou na kríži. To je to, čo ho kvalifikuje byť vykonávateľom Božej vôľe a priviesť dejiny ľudstva do Bohom určeného cieľa. To je to, čo ho oprávňuje byť Spasiteľom sveta i Sudcom sveta – jeho obeť na kríži. Ale tu stojíme pred najväčším paradoxom Božieho kráľovstva a tým je lev, ktorý je Baránkom. Ján počuje, že zvíťazil lev z pokolenia Júdovho. Ako zvíťazil? Tak, že silný lev sa stal bezmocným obetným Baránkom. Nie je cnosť pre baránka byť baránkom, lebo iným ani nemôže byť. Ale pre silného leva stať sa slabým, bezmocným baránkom, je niečo iné. Boží Baránok je obdivuhodný tým, že má moc leva, ale srdce baránka. Tým ukázal, že tu na zemi Božie kráľovstvo dosahuje víťazstvá nie mocou, ako je to v kráľovstvách sveta, ale slabosťou, obeťou, utrpením, láskou. Lev z pokolenia Júdovho nedosiahol svoje víťazstvo tým, že preliadol cudziu krv, ale tým, že preliadol svoju vlastnú krv. To znamená, že Božia moc sa tu na zemi prejavuje úplne inak ako ľudská moc. Navonok sa prejavuje ako úplná bezmocnosť. Preto Boh, ktorý nás prišiel vykúpiť pre seba, prišiel ako slabý medzi mocných, ako obetný baránok medzi dravých vlkov. Silný lev sa stal slabým baránkom. A táto Božia slabosť dosiahla svoj vrchol na kríži, kde Boží Baránok visel bezmocne pred očami mocných tohto sveta. Ale to, čo v očiach sveta vyzeralo ako totálna porážka, v skutočnosti bolo najväčším víťazstvom. Lebo nikde sa Božia moc neprejavila tak mocne ako práve na kríži, keď v zdanlivej slabosti a bezmocnosti sa zrodila spása človeka. Keď v tej strašnej chvíli utrpenia Boží Baránok zvíťazil nad hriechom, nad diablom i nad svetom. To

najväčšie víťazstvo je víťazstvo kríža, víťazstvo utrpenia, slabosti, bezmocnosti, obete, lásky. Teraz však Ján vidí Baránka stáť v sláve neba. To znamená, že zabitý Baránok je vzkriesený Baránok. Ukrižovaná láska žije ďalej. Je neporaziteľná, lebo je večná, silnejšia ako smrť. Ale prečo Ján vidí Baránka stále akoby zabitého? Vzkriesený Baránok stále nosí na svojom tele stopy po svojej obeti, jazvy na rukách, na nohách i na svojom boku. Nosí ich na znamenie, že jeho obeť má stálu, večnú platnosť. Platí na zemi i v nebi, platí pre časnosť i pre večnosť. Tu na zemi, po svojom vzkriesení, povedal učeníkom – Pozrite, moje ruky i moje nohy, tie prebodnuté ruky i nohy. A v nebi, pred trónom svojho Otca hovorí – Otče, pozri, moje ruky i moje nohy. Náš pohľad i Boží pohľad sa tak stretáva v tom istom bode, ktorým sú prebodnuté ruky i nohy Božieho Baránka. A my vieme, že len vďaka týmto prebodnutým rukám a nohám sme i my prijatí Bohom a zachránení pre večnosť. A tak pri pohľade na Baránka, na jeho víťazstvo, na jeho obeť lásky, je jasné, prečo len On je hoden vziať knihu z rúk Sediaceho na tróne. Len On, ktorý bol poslušný Otcovej vôli až na smrť, sa môže stať vykonávateľom Otcovej vôle s týmto svetom. A tak od tejto chvíle je všetko v jeho rukách. V rukách toho, ktorý drží knihu, je celá budúcnosť sveta, i tvoja i moja budúcnosť. On raz vysloví konečné slovo nad každým človekom. A vo chvíli, keď Baránok vezme knihu z Božích rúk, nastáva tretie dejstvo – erupcia oslavy.

Tretie dejstvo – erupcia oslavy (verše 8-14)

Tu sme svedkami vôbec najväčšej oslavy, aká je v Biblii zapísaná. Napätie po hľadaní toho, kto je hoden, povolilo

a celé nebo prepukne v neslýchaný jasot, oslavu a radosť, že kniha je v tých najpovolanejších rukách. Že budúcnosť sveta, i naša i moja, je v tých najpovolanejších rukách, v tých prebodnutých. Ak v 4. kapitole nebo spieva – Hoden si, Pane a náš Bože, v 5. kapitole spieva – Hoden je Baránok. Ak v 4. kapitole je Boh oslavovaný ako Stvoriteľ, v 5. kapitole je Baránok oslavovaný ako Vykupiteľ. Boh stvorenia sa skrže obeť svojho Syna stal i Bohom spasenia. Ak v 4. kapitole oslava patrí len Bohu, sediacemu na tróne, v 5. kapitole oslava patrí Bohu spolu s Baránkom. Lebo Baránok zdieľa trón spolu s Bohom, keďže Baránok nie je nikto iný než Boží Syn, ktorý je jedno s Otcom. A ak v 4. kapitole znie oslava neba, v 5. kapitole znie oslava celého vesmíru. Najprv zaznieva oslava z úst štyroch bytostí a dvadsiatich štyroch starcov, ktorí spievajú novú pieseň z vďačnosti za vykúpenie. Potom sa k nim pridávajú anjelské bytosti. A nakoniec sa okruh uctievajúcich rozšíri na každé stvorenie v celom vesmíre. Vzniká tak podobný efekt, ako keď hodíte kameň do vody. Zo stredu sa začnú vytvárať čoraz väčšie kruhy. Tak i oslava Baránka sa zo stredu okolo trónu šíri až po okraj vesmíru. Celým vesmírom znie – Hoden je Baránok. Ale čo to pre nás, pre mňa osobne znamená, že Baránok je hoden? Z toho pre mňa osobne vyplývajú aspoň tri veci:

Keď Baránok je hoden, to znamená, že ja nie som hoden

Byť hodný znamená byť nositeľom takej mravnej a duchovnej kvality, ktorú uzná i samotný Boh. Ale videli sme, že nikto iný, nikto okrem Baránka sa

nenášiel taký, ktorý by bol hoden. Ani v nebi medzi anjelskými bytosťami, ani na zemi medzi ľudskými bytosťami, ani vo svete viditeľnom, ani vo svete neviditeľnom. Lenže každý z nás, v menšej či väčšej miere, sme neraz v pokušení myslieť si, že sme nositeľmi určitej kvality, ktorá si zaslúži uznanie. Ak aj nie v Božích očiach, tak aspoň v ľudských očiach. Tomuto pokušeniu podliehame nie vtedy, keď stojíme pred Bohom, ale keď stojíme pred ľuďmi, keď sa porovnávame s druhými. Pred Bohom sme malí, ale pred ľuďmi sme dôležití, veľkí, nárokujúci si uznanie. Niečo v nás si silou mocou chce pripísať aspoň štipku z toho, čo patrí jedine Baránkovi – česť, slávu, múdrosť. Ale keď to robíme, dopúšťame sa svätokrádeže. Je ľahšie vyznávať, že Baránok je hoden, ako vyznávať, že ja nie som hoden. Ale kto prežije, že len Baránok je hoden, ten zároveň bytostne prežíva – ale ja, ja nie som hoden. Všetko, čo som a mám, je len milosť, púha milosť, nie uznanie mojej kvality Bohom. Jediná kvalita, ktorú Boh uznáva, je v Baránkovi. A nás prijíma len vďaka Baránkovej kvalite, preto, že On je hoden.

Keď Baránok je hoden, potom je hoden i mojej oslavy

Dnešná kapitola vrcholí oslavou Baránka, ktorá zaznieva z úst všetkého stvorenstva. Nová pieseň, ktorá sa rozlieha vesmírom, je odpoveďou na nové vykúpenie, vďaka ktorému sa z nás stal nový Boží ľud. Na každý nový prejav Božej milosti, nový čin Božej lásky, nový dôkaz Božej dobroty, má z našich úst zaznieť nová pieseň vďačnosti a oslavy. Dvadsať štyria starci, ktorí uctievali

Baránka, majú v jednej ruke harfu, hudobný nástroj na doprovod k spevu a v druhej ruke čašu, plnú kadidla, ktoré je symbolom modlitieb, ktoré stúpajú k Bohu ako príjemná vôňa. Môžeme to povedať i takto – v jednej ruke pieseň a v druhej modlitba. To je rovnováha pri verejnom uctievaní, ktorá nám niekedy chýba. Nieкто prináša svoju oslavu v piesni, ale už nie v modlitbe. Iný je pohotový k modlitbe, ale zabúda vyspievať svoju oslavu Baránka i v piesni. Kto uctieva Baránka, nemôže mlčať, ani pri modlitbe, ani pri speve. Uctievanie má byť vyvážené, nie jednostranné. A keď starcov vidíme na konci padnúť na zem a klaňať sa, tak nám to pripomína, že naše uctievanie má byť úctivé. Spôsob uctievania musí zodpovedať charakteru uctievaného. To je to druhé – keď Baránok je hoden, potom ani ja nemôžem mlčať. Potom je hoden i mojej oslavy, vďačnej, úctivej.

Keď Baránok je hoden, potom je hoden i môjho nasledovania

Akou cestou šiel Boží Baránok? Cestou pokory, služby, slabosti, obete, jedným slovom povedané – cestou kríža. Žiadna iná cesta nemá v Božích očiach hodnotu, len cesta kríža. Lebo každá iná cesta priťahuje pozornosť na človeka a nie na Boha. Baránok oslávil Boha tým, že bol poslušný až po smrť, a to po smrť kríža. Niet inej cesty ako my môžeme osláviť Boha, len ísť Baránkovou cestou, cestou kríža, na ktorej zomierame sami sebe. Silný lev sa stal slabým obetným Baránkom, aby vybojoval najväčšie víťazstvo v dejinách ľudstva. Víťazstvo, pri ktorom tiekla jeho vlastná krv. A teraz hovorí – vezmi svoj kríž a nasleduj ma.

Uč sa odo mňa, lebo ja som tichý a pokorný srdcom. Kráčaj cestou pokory, služby, obete, sebazaprenia, lásky. Ale kde nás dovedie takáto cesta? Pozri sa, kde dovedla Baránka. Dnes sedí na tróne po Otcovej pravici a prijíma oslavu celého stvorenstva. Cesta kríža nie je cestou porážky, ale cestou víťazstva. Je to cesta do nebeskej slávy. Ak verím, že

Baránok je hoden všetkej slávy, moci, úcty, potom je hoden i môjho i tvojho nasledovania. Je ľahšie oslavovať Baránka ako nasledovať Baránku. Ale naše nasledovanie Baránka je jediný dôkaz, že aj my sme presvedčení o tom, že On je hoden. On, ktorý nás svojou smrťou vykúpil a učinil nás kráľmi a kňazmi nášmu Bohu. On jediný je hoden.

Rastislav Betina

Princípy porozumenia významu Božieho slova

A Ezdráš, učený v zákone, stál na vyvýšenom drevenom rečništi, ktoré spravili na tú vec. ...vyučovali ľud zákonu. A ľud stál na svojom mieste. A čítali z knihy, zo zákona Božieho, zrozumiteľne, vykladajúc zmysel. A tak rozumeli ľudia tomu, čo sa čítalo. Nehemiáš 8:4-8

Našou témou je správne narábanie so slovom pravdy a Nehemiáš 8:4-8 je toho príkladom. Slovo Božie bolo čítané a vykladané. Ľuďom sa pomáhal chápať význam Božieho slova. Otázku porozumenia skutočného významu Božieho slova treba brať vážne. Keď sme o tejto téme uvažovali v predchádzajúcom článku (pozri Solas číslo 6, jar 2010, strana 37 „Dôležitosť vykladania Písma“), snažil som sa vysvetliť, prečo je také dôležité, aby sme správne narábali so Slovom. Zdôraznili sme, že porozumieť Božiemu slovu je dôležité, pretože vtedy, keď správne rozumieme významu Božieho slova, moc Božieho slova je uvoľňovaná. Dúfam, že ste zapálení nadšením pre čítanie Božieho slova, ale stále je tu priestor ešte pre viac.

Tento článok je zamyslením o objavovaní toho, čo Božie slovo skutočne znamená. Nie toho, čo si ja myslím, že znamená, ani toho, čo hľadám môžem znamenať, ale toho, čo naozaj znamená. Inými slovami: nerozhodnem, čo Božie slovo znamená podľa môjho názoru, ale seba dám pod autoritu Božieho slova a hľadám porozumenie toho, čo Božie slovo skutočne znamená.

Zamyslime sa nad najdôležitejšími princípmi porozumenia významu Božieho slova.

Keď čítame Bibliu a chceme porozumieť jej významu, začneme tým, že čítame slová podľa ich normálneho významu. Uvážime historický kontext a žáner, v ktorom je príslušná pasáž napísaná a keď nad tým premýšľame,

urobíme veľký krok vpred k správne mu porozumeniu Božieho slova.

Keď Boh dal svoje slovo, naplnil ho významom. Význam, ktorý mu On vtedy dal, je ten istý, ktorý Božie slovo má aj dnes. Význam Božieho slova sa s plynúcimi rokmi nemení. Našou úlohou je

- a) pochopiť, čo Boh mienil, keď dal, aby Jeho slovo bolo zapísané,
- b) potrebujeme premýšľať, ako sa Božie slovo vzťahuje na nás dnes, v dnešnej dobe.

Dovoľte, aby som vám dal niekoľko príkladov, prečo je dôležité, aby sme mali dobrú a zdravú metódu, ako porozumieť Božiemu slovu. V Prísloviach 15:29 sa hovorí: „*Hospodin je ďaleko od bezbožných...*“. V Skutkoch apoštolov 11:27 sa píše: „...*(Pán) nie je ďaleko od niktorého z nás*“. V Biblii je verš, ktorý hovorí, že *Hospodin je ďaleko od bezbožných* a ďalší verš, ktorý hovorí, že *nie je ďaleko od niktorého z nás*, čo zahŕňa aj bezbožných. Potrebujeme mať zdravú metódu, aby sme porozumeli, ako zaobchádzať s takýmito veršami. Niektorí ľudia hovoria, že Biblia je plná protirečení. Mýlia sa, pretože v Biblii niet protirečení, ale potrebujeme vedieť vysvetliť verše, ktoré sa javia ako navzájom protirečivé! Preto je dôležité, aby sme objavili, čo Biblia hovorí a ako jednať s celými Písmami.

Ďalší príklad je z Evanjelia Jána 5:31. Tu Ježiš hovorí: „*moje svedectvo nie je pravdivé*“ a v Jánovi 8:14 hovorí: „*je moje svedectvo pravdivé*“. Niektorí ľudia sa môžu podobných veršov preláknúť. Ježiš povedal „*moje svedectvo nie je pravdivé*“. Potrebujeme sa naučiť, ako zaobchádzať s takýmito výrokmi. Oba výroky, ktoré Ježiš povedal, sú pravdivé

a je potrebné porozumieť im v kontexte. Slovo *kontext* je dôležitým slovom na zapamätanie si z tohto článku.

Môžeme uviesť množstvo veršov z Biblie, ktoré môžu byť nesprávne použité, a veršov, ktoré už boli nesprávne použité, aby učili herézy. Alebo aj verše, ktoré ľudia použili, aby kritizovali Bibliu. Preto je veľmi dôležité, aby sme sa naučili narábať s Božím slovom správne. A to dôležité slovo je *kontext*. V tomto článku ideme hovoriť o kontexte.

Dovoľte mi uviesť jednu ilustráciu, aby som vám ukázal, čo mám na mysli, keď hovorím o slove *kontext*. Ak by sa ma niekto teraz opýtal: Čo je tvoj kontext, Martin? Odpovedal by som: Nuž, som v tejto miestnosti. Miestnosť je v tomto meste. Toto mesto je v krajine Slovensko. Slovensko je v Európe. Toto je teda môj kontext. Ten ma situuje tam, kde som. Čiže môj bezprostredný kontext je táto miestnosť a mojím širším kontextom je mesto Žilina, krajina Slovensko a kontinent Európa.

Slová Biblie majú tiež svoj kontext. A to je to, na čo sa teraz v piatich bodoch pozrieme.

1. Význam slov. Základné pravidlo jazyka v komunikácii je, že slová majú svoj význam, a spôsob, akým sa jedno slovo napája na ďalšie slovo, dáva význam toho, čo chcel autor povedať. Je to veľmi jednoduché, však? Nie je ťažké tomu porozumieť. Toto je základné pravidlo vzájomného rozhovoru a je to aj základné pravidlo čítania knihy. Keď čítame Bibliu, čítame slová, ktoré majú význam. Tieto slová sa spájajú do celku a sprostredkujú posolstvo.

Niekedy však slovo môže mať rozličný význam. Dúfam, že keď použijem

anglické slovo „green“ (zelený), že vám to dá nejaký zmysel, že mu porozumiete. V angličtine slovo „green“ označuje (pomenováva) farbu – zelenú farbu. To je jeden jeho význam. Ale mohol by som tiež slovo „green“ použiť iným spôsobom. Mohol by som povedať, že tá a tá pani je „green“ osoba – „zelená“. Myslel by som tým to, že sa zaujíma o životné prostredie, lebo v Európskom parlamente je Strana zelených (Green Party). Takže slovo „green“ (zelený) sa používa aj na označenie niekoho, kto sa zaujíma o životné prostredie. Jedno slovo a dva rozdielne významy. V angličtine by som mohol k tomuto slovu pridať ďalší význam. Keby ste boli chorí, mohol by som povedať, že vyzeráte „green“ – „zeleno“. Angličan porozumie, čo sa tým myslí. Alebo by som mohol povedať, že ten človek je „zelený“ od závidia. Vidíme teda, že jedno slovo je použité rozličnými spôsobmi – ako farba; metaforicky, t.j. obrazne; a idiomatically, t.j. s ustáleným zvláštnym významom.

Rovnako je tomu s jazykmi, v ktorých bola napísaná Biblia. Hebrejčina, aramejčina a gréčtina. Takisto je tomu s jazykmi, do ktorých je Biblia preložená, že slová môžu mať celú škálu významov. Keď čítame Bibliu, potrebujeme rozumieť, ako sa konkrétne slovo používa na danom mieste. V opačnom prípade text nepochopíme správne.

Prečo je tak dôležité hovoriť o porozumení významu slov? Nuž, nemáme priamy prístup do Božej mysle. Vy nemáte priamy prístup do mojej mysle. Ale to, čo v mojej mysli je, vám môžem povedať cez slová, ktoré používam. Spolieham sa na svoju schopnosť hovoriť jasne o tom, čo mám na mysli a na vašu

schopnosť porozumieť slovám, ktoré používam. Rovnako je tomu aj s Bibliou. Boh nám zjavuje niečo zo svojej mysle, a tak my potrebujeme porozumieť, čo Boh tým mienil, čo nám hovorí.

Ideme hovoriť o tom, ako porozumieme významu slov. Predovšetkým potrebujeme porozumieť, aký druh písma v Biblii čítame. Čítame poéziu, alebo čítame prózu, alebo faktické záznamy? Čítame list? Čítame evanjelium? Čítame niečo, čo je prorocťvom? V Biblii je niekoľko rozličných žánrov. Ako príklad jeden verš zo Žalmov: píše sa v ňom, že Boh kráča (uberá sa; vznáša) na krídlach vetra (104:3). Musíme pochopiť, že to je poézia. Vkladá do našich myslí obraz zo slov. Nemyslí sa doslovne, že vietor má krídla. Nehovorí doslovne, že Boh sa uberá na krídlach vetra. Potrebujeme mať zmysluplné a triezve porozumenie toho, čo Biblia hovorí. V opačnom prípade môžeme o tom, čo učí Biblia, urobiť nezmyselné vyjadrenia a závery.

Niektoré texty Biblie nie sú poézia, ale próza. Môžeme urobiť chybu, keď s prózou narábame, ako keby to bola poézia. Niektorí ľudia hovoria, že prvá časť knihy Genezis nie je faktografická. Povedia nám, že ju máme chápať ako poéziu. Povedia nám to preto, lebo chcú, aby sme verili, že Boh nestvoril svet doslovne za šesť dní. Keď čítame prvú časť knihy Genezis, vidíme, že sa jasne líši od poézie. V Žalmoch môžeme čítať poetické záznamy o stvorení, no znejú veľmi odlišne od historických záznamov v knihe Genezis. Potrebujeme teda identifikovať žáner danej písomnosti.

Následne sa musíme pozrieť, čo autor hovorí v celom odseku, ktorý čítame. Ako autor stavia svoje myšlienky?

Ako predkladá svoje tvrdenia? Inými slovami, nevyberieme z kontextu iba jeden verš. Potrebujeme uvažovať nad tým, ako sa tvrdenie vyvíja. Musíme premýšľať nad tým, ako sa kapitola, ktorú čítame, člení na odseky (pasáže). Pamätajme, že čísla kapitol a čísla veršov boli do Biblie pridané neskôr. Sú tam na to, aby nám pomohli zorientovať sa v texte, ale niekedy nás môžu aj pomýliť.

Napríklad verš Izaiáš 53:1 nie je začiatok pasáže. Potrebujeme sa vrátiť do 52. kapitoly a 13. verša, aby sme videli začiatok pasáže Izaiášovho proroctva. Teda Izaiáš 52:13 až do konca 53. kapitoly je jedna úžasná a nádherná pasáž o Služobníkovi Hospodina. Je príkladom toho, keď rozdelenie na kapitoly nie je veľmi nápomocné. Potrebujeme uvažovať v pojmoch pasáží textu.

Uvediem vám k tomu príklad. V 1. liste Korintským sa Pavol zaoberá množstvom problémov, napríklad: „*A čo do toho, o čom ste mi písali, dobre by bolo človekovi nedotýkať sa ženy*“ (1. Korintským 7:1). Týmto veršom naznačuje, o čom ide ďalej hovoriť. A v určitom bode začína odpovedať. Čítame ďalej: „*A o tom, čo sa zabíja a obetuje modlám, vieme, že máme všetci známosť. – Známosť nadúva, ale láska vzdeláva*“ (1. Korintským 8:1). Vidíme, že tu ide o novú pasáž s novou myšlienkou. A ďalej: „*A o duchovných daroch, bratia, nechcem, aby ste nevedeli*“ (1. Korintským 12:1) – tak začína ďalšia pasáž. Alebo iná: „*Ohľadom zbierky pre svätých, ako som nariadil galatským zborom, tak aj vy urobte*“ (1. Korintským 16:1). Toto sa nazýva prirodzené rozdelenie textu. Sú pasáže a v nich sú verše, ktoré sa zaoberajú jednou veľkou myšlienkou.

Je dôležité, aby sme rozoznali tie slová, ktoré rozdeľujú text do pasáží. Používame slová ako: „*a, ale, ak*“, ktoré nám pomáhajú usporiadať (štruktúrovať) naše myšlienky. Rovnako je tomu v Biblii. Hľadajte teda štruktúru v myslení. O kom sa hovorí, keď je použité slovo „*on, ona, ono/to*“? V takých prípadoch premýšľajte o podmete vety. Príklad, prečo je to dôležité: „*ktorých sú otcovia a tí, z ktorých posiel Kristus podľa tela, ktorý je nado všetkým, Boh, požehnaný na veky.*“ (Rímskym 9:5). Toto je jeden z veršov, ktoré jasne učia o Božstve Krista. On (Kristus) je Boh, požehnaný na veky. Je to jasné zo štruktúry vety.

Sledujeme, ako do seba zapadajú vety. Sledujeme, ako navzájom do seba zapadajú odseky. No niekedy nájdete slová, o ktorých nie ste si istí, čo znamenajú. Môžu to byť technické slová, slová kultúrneho charakteru. Môžu to byť slová, ktoré majú vo vlastnom jazyku viac než jeden význam. Je mnoho miest, kam môžeme ísť a nájsť odpovede na naše otázky. Sú tu slovníky, komentáre a je tu aj internet. Na internete je úžasná paleta zdrojov. Je tu pomoc a je na to, aby sme ju našli a využili.

Najlepší test toho, či sme skutočne porozumeli, je ten, či to dokážeme vysvetliť dieťaťu. Dokážeme to povedať jednoducho?

2. Bezprostredný kontext. Povedali sme, že jedno slovo môže mať odlišné významy. Ale tam, kde slovo bolo použité v konkrétnej vete, tam to slovo nemôže mať mnoho významov. Môže mať iba jeden význam. To nazývame bezprostredný kontext.

Bezprostredný kontext učí, čo z možných významov konkrétne slovo zname-

ná v rámci tejto vety či pasáže. Jedny slová danej pasáže ukazujú, čo iné slová v tejto pasáži znamenajú a dohromady pomáhajú jej porozumeniu. To je spôsob, akým funguje (pracuje) jazyk.

Príklad: „*Vraj nechyt' sa ani neokús ani sa nedotkni!*“ (Kolosenským 2:21). Takže Biblia nás učí, že by sme mali všetci ísť žiť na púšť a stať sa izolovanými od iných ľudí? Pretože hovorí – nechyt' sa, ani neokús, ani sa nedotkni, oddeľ sa od vecí tohto sveta. Áno, ale toto nie je to, čo tu Biblia skutočne hovorí a učí. Toto tvrdíme práve kvôli kontextu. Potrebujete prečítať verš 20 a až potom verš 21: „*A tak jestli ste s Kristom odumreli živlom sveta, prečo si potom ešte, ako keby ste žili v svete, dáte predpisovať zákony? (Vraj nechyt' sa ani neokús ani sa nedotkni!)*“ Tiež potrebujeme dočítať ďalej, až na koniec pasáže. Ide o to, že ak vyberieme verš z kontextu, môžeme dostať a učiť to, že Biblia učí presný opak toho, čo naozaj učí. Pretože tu Pavol v skutočnosti kritizuje Kološanov hovoriac im, že sa dávajú pod nepotrebné pravidlá. Musíme prečítať celý argument (celú pasáž), aby sme tomu porozumeli. Nie vždy je užitočné čítať iba jeden verš. Potrebujeme premýšľať o bezprostrednom kontexte.

3. Kontext knihy. Pamätajte, že verš Kolosenským 2:21 nezapadá len do malej pasáže, ktorá začína od verša 20, ale je súčasťou celej kapitoly a kapitola je súčasťou celej knihy. A kniha je listom. List bol napísaný apoštolom Pavlom a druhý verš 1. kapitoly hovorí, že bol napísaný kresťanom v Kolosách. Takže je tu celý kontext pre samotnú knihu. To isté platí pre evanjeliá, žalmy a pre akúkoľvek inú knihu Biblie, ktorú by ste čítali.

Je dôležité mať na pamäti, ktorú knihu Biblie práve čítame. Pomôže to porozumieť, o čom sa v tejto knihe hovorí, a prečo. Veľmi často témou kníh je špeciálne poslanstvo. Vidíme to najmä v listoch Novej zmluvy. Dávame si otázky: Kto píše daný list? Pre koho je list napísaný? Prečo bol list napísaný? Keď si otázky zodpovieme tým, že budeme hľadať do textu, naše porozumenie sa prehĺbi.

List Kolosenským napísal Pavol. Napísal aj iné listy. Porozumieť kontextu knihy je veľmi dôležité. Majme po ruke poznámkový blok a zapisujme si, čo sme v texte vyzorovali. Kto to napísal? Prečo to napísali? Snažte sa nájsť v texte nejaké záchytné body. Teda uchopiť kontext knihy. Takže to znamená, že potrebujeme premýšľať nad teologickým rámcom (pozadím) knihy. Kto bol Pavol? Kde boli Kološi? Ako sa evanjelium dostalo do Kolos? Prečo potreboval Pavol Kološanov varovať, aby sa nedávali pod pravidlá, o ktorých im v liste píše? Aký druh myslenia ich ovplyvňoval? To nám pomôže pochopiť, o čom je daná kniha.

4. Premýšľajme nad historickým alebo kultúrnym pozadím (rámcom).

Biblia bola napísaná dávno. Je to dvetisíc rokov odvtedy, čo bola napísaná posledná kniha Biblie. Proces písania Biblie začal možno tisíc päťsto rokov predtým a bola napísaná ľuďmi ako Mojžiš, Matúš a Marek. Mojžiš bol Žid, ktorý žil pred 3500 rokmi. Lukáš bol grécky veriaci, ktorý žil pred 2000 rokmi. To musíme mať na pamäti a vcítiť sa do tej doby a do tých ľudí. Lukáš je práve pre to dobrým príkladom: „*A v pätnástom roku panovania cisára Tiberia, keď bol Pontský Pilát vladárom v Judsku a Heródes tetrarchom (jeden zo štyroch*

vladárov) v *Galilei a Filip, jeho brat, tetrarchom v Iturei a v trachonitidskej krajine a Lyzaniáš tetrarchom v Abyléne, za najvyššieho kňaza Annáša a Kai-fáša stalo sa slovo Božie k Jánovi, synovi Zachariášovmu, na púšti*“ (Lukáš 3:1-2). Vidíme, že Lukáš miluje históriu. Čítal som toto miesto a bol som naplnený úžasom, pretože sú tam dátumy a mená, sú tam skutoční ľudia, skutočné miesta v skutočnom čase histórie. Niektorí ľudia na hodinách dejepisu zaspávajú. História je však vždy dôležitá. Biblia je kniha zakorenená v histórii. Je to jeden zo spôsobov, ako vieme, že kresťanstvo je iné od ostatných náboženstiev. Kresťanstvo nie je iba nejaká filozofia, ale je to rozprávanie o tom, čo Boh vykonal na tomto svete. A o spôsobe, akým navždy mení ľudské životy. Je to príbeh, rozprávanie, o Božom dramatickom zásahu do padlého sveta. Je to príbeh, ako sa v histórii odohral a uskutočňuje večný Boží plán.

Takže existuje historické pozadie textu. Nikdy nezabudnime, že kresťanstvo je historické náboženstvo. Vzkriesenie sa naozaj stalo. Pavol skutočne žil. Cirkevné zbory, opísané v Biblii, skutočne existovali. Vtedajší svet bol v mnohých ohľadoch podobný nášmu svetu. Myslíme tým to, že to bol svet plný ľudských bytostí, ktoré boli padnuté a v hriechu. Dnes je svet takisto plný ľudských bytostí padnutých do hriechu. A to okamžite robí pre nás dnes túto starovekú knihu veľmi aktuálnou. Biblia je historická kniha. Musíme tomu rozumieť a musíme pamätať, že Biblia hovorí pravdu o tom, čo sa stalo. Biblia nie je oznam novinárov, ktorí jednoducho len chcú povedať, čo sa stalo. Biblia

je teologická história. Hovorí, čo sa stalo a tiež, čo to znamená. Najdôležitejšia lekcia biblickej histórie: Boh je, existuje. Aký je Boh a čo urobil. Z histórie Biblie sa učíme, čo Boh od nás chce, aby sme verili a žili. Biblia nám poskytuje nebeský pohľad, pohľad z nebies na život. Je to teologická história.

Nie je to len história, o čom máme premýšľať. Je dôležité premýšľať aj o geografii. Ako vyzerala krajina? Aké bolo jej podnebie? Aké zvieratá tam žili? Aké boli rastliny a stromy sa v nej nachádzali? Aký bol život na vidieku? Ako vyzeral Jeruzalem? Prečo bola rieka Jordán pre Izraelitov veľkou prekážkou, keď je to normálne iba potôčik? Prečo žalmista hovorí o tom, že ide (vystupuje) *hore* do Jeruzalema? Prečo Pán Ježiš cestoval cez Samáriu? Prečo Ježiš preklial figovník za to, že neboli na ňom žiadne figy, keď nám Biblia hovorí, že nebolo obdobie fig? To sú otázky geografie. Odpovede hovoria o tom, aký bol život a aké boli okolnosti života.

Akými trasami sa Pavol vybral na svojich misijných cestách? Kde sú tie oblasti, o ktorých hovorí Peter vo svojom prvom liste – Poncia, Galácia a ďalšie oblasti? Je veľa otázok týkajúcich sa geografie, ktoré si môžeme položiť. Pomáhajú porozumieť tomu, čo sa dialo.

Nie je to len história a geografia, ale je to tiež kultúra a každodenný život. Ako ľudia v tých dňoch premýšľali? Keď čítame Starú zmluvu, čítame o úsvite histórie. Čítame o úplnom začiatku. Aké to vtedy bolo a čo sa vtedy udialo? Čítame o vzniku civilizácie. Čítame o národoch. O tom, ako si Boh vyvolil jeden národ, aby bol Jeho zvláštnym ľudom. A dokonca i keď vtedy ten národ bol iba

jeden človek – muž menom Abrahám. A môžeme čítať o príbehu tohto národa.

Môžete čítať o farizejoch a saducejoch, o Grékoch, Rimanoch a Židoch. O vládaroch, kráľoch, kňazoch, o obyčajných ľuďoch, o vyberačoch daní. O vojakoch, ženách v domácnosti. Boli tam žobráci a zlodeji. A bol to svet pracovníka a povolania. Lode, križujúce Stredozemné more, aby obchodovali. Jedna z takých lodí prevážala väzňa, ktorý sa volal Pavol. Boli tam ľudia, ktorí opravovali svoje rybárske siete a vyrábali stany. Boli tam poverení rímski vojaci, ktorým bolo povedané, že môžu donútiť Žida, aby ich batoh niesol jednu míľu. A Ježiš povedal, ak vás požiadajú, aby ste niesli ich batoh jednu míľu, neste ho dve. Môžete počúvať debaty o židovskom zákone a ich tradíciách. Môžete načúvať gréckym filozofom a môžete počuť kresťanov, ktorí sa s nimi pustia do rozhovoru. Boli tam ľudia a miesta veľkých vedomostí (vzdelanosti). Ale je tam aj duchovná slepota, pohanstvo a je tam tragédia hriechu, nemorálnosť.

Sme vo svete vecí, ktoré sa udiali. V skutočnosti ten svet nie je až tak odlišný od nášho sveta. V jadre (podstate) problém je stále rovnaký. Je to padlý hriešny svet. Do tohto sveta prišiel Spasiteľ. Keď premýšľame o kultúre, živote a myslení, začíname chápať, prečo apoštolí hovorili to, čo hovorili. Začíname chápať, ako pristupovali k evanjelizovaniu.

Kladieme si otázky ohľadne jazyka, kultúry a myslenia. Snažme sa porozumieť dobám a časom.

5. Kontext (celej) Biblie. Pamätáte sa, že som povedal, že keby sme vybrali nejaký jeden verš z Biblie, že je veľké riziko toho, že zle pochopíme, čo Biblia

hovorí, alebo dokonca by sme mohli učiť, čo je v skutočnosti nesprávne, pretože verš sme vybrali z jeho kontextu? Jedno z veľkých nebezpečenstiev je vybudovať učenie na jednom verši z Biblie. Často sekty založia svoje učenie na konkrétnych jednotlivých veršoch, ktoré vyberú z kontextu. Jeden zo spôsobov, ako sa uistíme, že sa nestaneme sektou, je pamätať na kontext Biblie. Čo má k akejkoľvek téme, ktorú by sme si zvolili, povedať celá Biblia? Mohla by to byť teologická téma, alebo by to mohla byť etická téma. Čo je učenie Písma ako celku? Preto teológia je dôležitým predmetom, aby ju ľudia študovali. Preto musia byť kazateľmi ľudia, ktorí majú teologické povedomie. Je to jeden zo spôsobov, ako môžu ochrániť seba a svoje zhromaždenie od falošného učenia. Pretože ak vyberieme (vytrhneme) jeden verš z Biblie a budeme ignorovať širší kontext, môžeme dosiahnuť to, že Biblia bude hovoriť takmer čokoľvek čo chceme.

V Biblii nájdeme ťažké pasáže a niekedy je falošné učenie založené práve na takýchto náročných pasážach. Potrebujeme ale porozumieť širšiemu učeniu Biblie a použiť zrozumiteľnejšie pasáže, aby nám pomohli porozumieť ťažším pasážam. Niekedy sa tomu hovorí porovnávať (alebo: vykladať) Písmo Písmom. Na vysvetlenie (výklad) Písma sa používa samotné Písmo a používa sa pri tom celé učenie Biblie, aby pomohlo porozumieť významu daného konkrétneho textu.

Položme si otázku: Sedí moje porozumenie toho, čo som sa dozvedel z tohto miesta s tým, čo učí zvyšok Biblie? Ak prídeme k záveru, ktorý nezapa-

dá do toho, čo učí iná časť Biblie (alebo celá Biblia), potom o tom potrebujeme znova premýšľať a nájsť odpoveď, ktorá do zvyšku Biblie zapadá.

Potrebujeme byť ľuďmi, ktorí sú pripravení pravidelne čítať Bibliu – pokorne, s modlitbou, úctou a s otvorenosťou učiť sa z Božieho slova a kúsok po kúsok, trošku po troške budovať svoje poznanie. Začíname ako maličké bábätká. Bábätká sa nenaučia hovoriť za jeden deň. Učia sa rozprávať trošku po troške. Rovnako je tomu aj s nami. V poznaní rastieme krôčik po krôčiku. Niekedy môžeme urobiť rýchly pokrok, ale niekedy napredujeme pomaly. Ale tá najdôležitejšia vec, ktorú musíme vedieť, je, či robíme nejaký pokrok.

Moja výzva pre vás je: Majte pre Bibliu nadšenie. Buďte odhodlaní robiť

pokrok v porozumení toho, čo Biblia hovorí. Ak si z tohto článku zapamätáte len jedno slovo, zapamätajte si slovo *kontext*. Vsadte slová do ich kontextu! Umiestnite verš do jeho kapitoly, kapitolu do jej príslušnej knihy, knihu do jej príslušnej zmluvy (Starej/Novej). A zmluvu dajte do celej Biblie.

Kontext! Kontext! Slovo. Historický kontext, kultúrny kontext, teologický kontext, atď. Toto je poistka a zabezpečenie, ktoré nám Boh dal, aby sme porozumeli, čo Biblia naozaj hovorí.

Buďme horliví v chcení správne porozumieť Biblii. Nech vás povzbudí táto myšlienka: V správnom porozumení významu toho, čo Božie slovo znamená a hovorí, máme v rukách kľúč poznať skutočný vzťah so samotným Bohom.

Martin Leech, Anglicko

Lebo On povedal, a stalo sa; On rozkázal, a postavilo sa

Žalm 33:9

Občianske združenia SOLAS a TEMELIOS

Vás pozývajú na 2. ročník konferencie

STVORENIE A SÚČASNÁ VEDA

Žilina 2010

Termín konania konferencie: 27. – 29. 8. 2010

Miesto konania: Žilinská univerzita – Veľký diel, budova AF – Aula 3, Univerzitná 8215/1, 01026 Žilina (v budove rektorátu, pozri nasledujúce fotografie).

Súradnice miesta konania konferencie pre GPS navigáciu: 49°12'16.1"N; 18°45'18.6"E

Príchod na miesto konania:

Autom: Od obchodného centra Dubeň (Carrefour) hore na Veľký diel na parkovisko pred budovu Rektorátu ŽU.

MHD: Trolejbusom číslo 4 (smer Solinky) na zastávku „Žilinská univerzita“.

Rečníci konferencie:

Pozvaný hlavný rečník: Prof. John Hartnett, Ph.D. (fyzik, University of Western Australia, Austrália).

Na konferencii ďalej vystúpia domáci pracovníci z oblasti geofyziky, informatiky a fyziky.

V zhode s predjednanou témou pripravujeme **panelovú diskusiu**.

Pripravované prednášky

Viera vo Veľký tresk a Biblia? Stručne rozoberieme problémy modelu Veľkého tresku a prečo by mal kresťan tento model odmietat'. (J. Hartnett)

Svetlo hviezd, čas a nová fyzika. Nová fyzika rieši aj problém: Ako môžeme vidieť svetlo zo vzdialených hviezd vo vesmíre, ktorý je len 6000 rokov starý? (J. Hartnett)

Rozanalýzovanie a opustenie Veľkého tresku. V súčasnosti sa teória Veľkého tresku propaguje ako taká, ktorá opisuje pravdivú históriu nášho vesmíru. Súčasné dôkazy však poukazujú na to, že Veľký tresk aj naďalej čelí niektorým veľmi vážnym problémom. (J. Hartnett)

Hubblova bublina – Veľký tresk v ťažkostiach. Hubblov teleskop odhaľuje skryté dôkazy o nedávnom stvorení! Teraz vidíme stvorené nebeské telesá tak, ako boli stvorené vo štvrtom dni stvoriteľského týždňa pred asi šesťtisíc rokmi. (J. Hartnett)

Ďalšie pripravované prednášky: *Svedectvo fotonických štruktúr a štruktúrnych farieb (D. Vajda); Biblický pohľad na geológiu a fosílie (P. Vajda); Boží veľký plán: Od Genesis až po Zjavenie (J. Šichula).*

Využite príležitosť naživo a v domácom prostredí získať cenné informácie a poznanie!

Registrácia účastníkov konferencie (začiatok): piatok 27. 8. 2010 od 15,00 hod.

Predpokladaný začiatok konferencie: piatok 27. 8. 2010 o 17,00 hod.

Ukončenie konferencie: nedeľa 29. 8. 2010 o 12,00 hod.

Konferenčný poplatok 10 € zaplatíte pri registrácii.

Ďalšie informácie o konferencii nájdete na web stránke **www.solas.sk**

Ubytovanie a stravovanie si účastníci konferencie zabezpečujú sami. Individuálne stravovanie je možné v lokalite ubytovacieho zariadenia alebo v blízkych reštauračných zariadeniach.

Odporúčame zarezervovať si ubytovanie v ubytovacích priestoroch Žilinskej univerzity na Veľkom diele (nachádza sa v tesnej blízkosti obchodných centier Kaufland, Dubeň – Carrefour a Baumax) a to konkrétne v blokoch **E** a **F**, kde je možnosť ubytovania typu hotelovej alebo študentskej izby v dvoj- alebo trojpostelových izbách. Sociálne zariadenie je na každej izbe.

Informácie o izbách a cenník ubytovania sa nachádza na web stránke **vd.internaty.sk**. Objednávku zašlite na emailovú adresu: **kadorova@dorm.uniza.sk** (spätne obdržíte potvrdenie rezervácie), telefonicky na číslo: 041-5652531 (rezervácia vám bude potvrdená ústne); alebo na sekretariát: 041-5005249, alebo písomne na poštovú adresu:

Ing. Štefánia Kadorová, Ubytovacie zariadenie Veľký diel, ul. Vysokoškolákov 20, 010 08 Žilina (bez spätného potvrdenia rezervácie).

Súradnice ubytovacieho zariadenia Veľký diel (internáty ŽU, Veľký diel) pre GPS navigáciu: 49° 12 33.27" N; 18° 45 28.40" E.

Príchod do ubytovacieho zariadenia Veľký diel (internáty Veľký diel):

MHD z centra mesta: Trolejbus č. 5 (smer Vlčince), výstupná zastávka „Obchodná“.
MHD od hlavnej železničnej a autobusovej stanice: Trolejbus č. 14 (smer Vlčince), výstupná zastávka „Obchodná“.

Prihlášku na konferenciu zašlite na poštovú adresu: SOLAS, Smreková 11, 010 07 Žilina 7 alebo na e-mailovú adresu: **solas@solas.sk** alebo k prihláseniu použijete kontaktný formulár na web stránke združenia Solas **www.solas.sk** (nachádza sa v položke: kontakt). V prihláške uveďte svoje plné meno, presnú poštovú a e-mailovú adresu. Prihlášku vám pri zadaní vašej e-mailovej adresy spätne potvrdíme. Ak nepoužívate e-mail, uveďte telefónne číslo. V krajnom prípade sa konferencie môžete zúčastniť aj bez predbežného prihlásenia.

Solas č. 7, leto 2010

Časopis *Solas* vydáva občianske združenie Solas, Smreková 11, 010 07 Žilina 7.

Je evidovaný ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 22/08.

Vychádza štyrikrát do roka. Je nepredajný.

Tlač: alfaPRINT s.r.o., alfaprint@alfaprint.sk

Žiadosti o zaradenie do zoznamu odberateľov pošlite na poštovú alebo e-mailovú adresu redakcie.

Dobrovoľné finančné príspevky a dary môžete posilať na VÚB Žilina,

číslo účtu: 2486916455/0200

Fotografie: Redakcia *Solas*

Zodpovedný redaktor: Drahoslav Vajda

Adresa redakcie: Redakcia *Solas*, Smreková 11, 010 07 Žilina 7

Tel.: 0948 444 155;

e-mail: **redakcia.solas@solas.sk**

www.solas.sk

ISSN 1337-883X

SOLA SCRIPTURA
SOLUS CHRISTUS
SOLA GRATIA
SOLA FIDE
SOLI DEO GLORIA

Solas

*A vzývaj ma v deň súženia, vytrhnem ťa,
a budeš ma oslavovať.*

Žalm 50:15

Jedine Bohu patří sláva

**Časopis Solas je, alebo sa môže stať, aj Vaším časopisom.
Čítajte a rozširujte ho. Prispievajte svojimi článkami, svojím svedectvom.
Podporujte ho modlitebne, podporujte ho finančne.**

www.solas.sk